

Čeladenský zpravodaj

květen 2021

Zastupitelé schválili jasnou většinou, že **OBEK KOUPI PROSPER**

Více ve Slově starosty na str. 2-3

4 Jak letos u Partyzána?

Vzpomínková slavnost k uctění obětí
2. sv. války bude dle aktuálních pravidel

6-8 Správce majetku obce

Rozhovor s Jindřichem Michnou o obec-
ním majetku, hudbě i letošních investicích

11 Školní testování

Učitelé mají novou odbornost, pomalu
se z nich stávají epidemiologové

JEŠTĚ JEDNOU K PROSPERU

Pavol Lukša

Vážení spoluobčané, paní zima nás ještě stačila potrápit i v dubnu docela hojnou sněhovou nadílkou. Sníh to byl mokrý a těžký, takže lámal stromy a bohužel škodu napáchal i na chráněném Tisu v lokalitě u Hajdy na Pasekách. Věřme, že po odborném zásahu to i pro něj bude jen špatnou vzpomínkou na letošní zimu. Konec dubna byl našťastí slunečný a lidé mohli začít pracovat a zvelebovat své zahrádky. Tečku za letošní zimou si dovolím udělat já a prostřednictvím zpravodaje poděkovat firmě Gajdák s.r.o., jmenovitě panům Kowalikovi, Sliacnému a Magnuskovi za jejich nasazení při zimním úklidu sněhu a panu Blažkovi při údržbě chodníků.

Malinko bych se rád vrátil ještě k aprílovému zasedání zastupitelstva, na kterém zastupitelé schválili zakoupení hotelu Prosper a na jeho úhradu pak úvěr u KB, a.s. Jak zval k hojné účasti leták anonymních autorů, tak přijela naše zasedání shlédnout i přizvaná televize. Koneckonců zápis najdete na webových stránkách.

Čemu asi nikdy neporozumím, je anonymita autora/ů letáku. Žijeme uprostřed svobodného světa a ve svobodné zemi, jak nás denně ubezpečují média, ale podepsat se pod svůj názor stydíme. Koneckonců my se stydíme za svůj názor i na zastupitelstvu, kde by každý slušný člověk předpokládal, že se diskutující představí.

Zasedání se neslo v celkově poklidné atmosféře. Pět občanů se dožadovalo lepší komunikace a studie proveditelnosti, aby mohli lépe posoudit, zda zastupitelé mohou tento nákup uskutečnit. Dva občané se snažili poukázat, že je dobře, když Prosper obec koupí, protože by mohl objekt koupit někdo jiný a udělat z něj ubytovnu, koneckonců nebyl by to první příklad v naší zemi.

Nakonec jsem za všechny názory, které zazněly, vděčný, protože je to určitým způsobem dlouhodobá investiční záležitost. Nikdo z nás nemá křišťálovou kouli, aby nám řekl, jak bude fungovat ekonomika naší země po odeznění pandemie, ale jsem přesvědčen, že to společně zvládneme. Koneckonců kdykoli procházíte náměstím, tak v průchodu před dětským hřištěm ve výloze jsou výkresy malované pastelem, které byly naší studií proveditelnosti v roce

1998, když jsme rozhodovali o vybudování náměstí.

Ano, zadlužili jsme v roce 1998 děti všech 2054 občanů naší obce částkou 130 milionů korun na dobu dvacet let, ale již více než dvacet let všichni v této obci z tohoto díla profitují. Někteří více, jiní méně, developery bychom neviděli nejraději vůbec, ale o tom všem se také psal příběh naší obce po roce 1989, ať již se nám to dnes líbí či ne. Koneckonců shoda někdy nepanuje ani v úzkém kroužku oné pěti na zastupitelstvu. Jednomu z nich, návštěvníkovi obce, developerská výstavba nevadí, ale pro zbytek to již léta není jejich šálek kávy.

CO SCHVÁLILI ZASTUPITELÉ

Obecní zastupitelstvo dne prvního dubna mimo jiné schválilo:

- **obec koupí hotel Prosper za 68 milionů korun,**
- **63 milionů korun je cena za hotel Prosper, včetně příslušenství,**
- **5 milionů za pozemky vzadu za hotelem Prosper, zakoupené v roce 2019,**
- **12 zastupitelů hlasovalo pro koupi hotelu Prosper,**
- **3 zastupitelé se zdrželi,**
- **68 milionů korun poskytně úvěr KB, a.s., za podmínky,**
- **1,95 % p.a. úrokové sazby,**
- **fixace 10 let (v dnešní hospodářské realitě, při očekávání růstu inflace ideální),**
- **zajištění – nakupovanými nemovitostmi a obecnou odpovědností obce.**

Stejně jako v roce 1998 jsem přesvědčen, že jsme udělali dobrý krok a i přes prvotní třenice se ukáže, že to bylo nejen dobré, ale především pokorné a prozíravé rozhodnutí, které zastupitelstvo na aprílovém zasedání udělalo.

Je třeba si uvědomit, že našťastí Prosper není socialistické středisko NHKG, či severomoravské energetiky, ale zajímavá nemovitost uprostřed nádherné a použijili metaforu anonymů z letáku, i poměrně bohaté podhorské obce s více než 7000 m² lukrativního zasíťovaného pozemku.

Úsměvné je, když je koupě hotelu Prosper srovnávána s Čapím hnízdem. Sice již dvě máme, jedno vzadu u komína, které bude převezeno k Památníku J. Kaluse a druhé nové je na komíně, takže třetí, abychom snad nepřišli do řeči, si nemůžeme holt dovolit.

TŘI HLAVNÍ DŮVODY

Zastupitelé schválili onen nákup hotelu z těchto tří zásadních důvodů.

Jednak aby o využití lukrativních pozemků v centru Čeladné mohla rozhodovat obec a ne developerské skupiny. Můžeme se přít, zda jsme měli pozemek s bývalou radnicí či Žárovec před více než deseti lety prodat, či si nechat, ale bude to jen pláč nad rozlitym mlékem, které již zpátky do hrnce nedostaneme. Obec byla zadlužená a získat okamžité zdroje pro její další rozvoj (sportovní hala, nová mateřská školka Beruška) tak lákavé. Změnila se i doba, obec je bez dluhů a může si dlouhodobou investici dovolit.

Podruhé, aby při neskutečných cenách nejen pozemků, ale i nově stavěných bytů v Čeladné mohla obec postavit malometrážní byty pro mladé lidi, aby nemuseli z obce odcházet, ale samozřejmě i zvýšit počet bytových jednotek pro potřeby seniorů. Zájem trvale žijících i těch přespolicích se zatím zastavil na čísle 117, které obec nemá jak uspokojit. Omlouvám se, nerad bych, aby to vyznělo morbidně, ale od doby kolaudace domu s pečovatelskou nebylo možno uspokojit tolik nových zájemců o bydlení v domě s pečovatelskou službou jako letos v pandemické době, kdy některé naše rodiny opustila spousta našich drahých blízkých.

Za třetí pak, že získáme kulturní a společenské centrum v obci se zázemím jako je bazén, sauna, zahradní restaurace, restaurace či cukrárna, které dosud v obci chybělo. Kolik bude startovacích a pečovatelských bytů či jak velké bude kulturně společenské zázemí, rozhodne studie, se kterou budou občané seznámeni, tak jak jsme to udělali v roce 1998, když jsme představovali podobu našeho náměstí s byty a nebytovými prostory. V neposlední řadě pak v dlouhodobějším horizontu rozvoje obce bude určitě vybudován obchvat Čeladné a pozemky hotelu Prosper tak uzavřou podobu našeho náměstí.

CO BUDE NÁSLEDOVAT

Věřím, že se dožijeme doby, kdy prostor mezi kašnou a vchodem do hotelu Prosper bude vydlážděn a i když bude průjezdný, může sloužit nejen k dopravě, ale i ke kulturním a společenským akcím v naší obci.

V květnu proběhne příprava na vypracování a vypsání záměru na pronájem hotelu Prosper, na dobu minimálně pět let, abychom mohli v klidu připravit budoucí projektovou dokumentaci.

V měsíci květnu také obec nechá zpracovat 3D model stávajícího stavu celého hotelového komplexu. Model bude odevzdán ve stavu architektonicko-stavebního řešení, abychom mohli oslovit

projekční kanceláře, aby tak všechny měly jednotný podklad pro vytvoření návrhu studie na řešení budoucího využití tohoto komplexu, tedy malometrážní byty, pečovatelské byty, ale i řešení celého zbyvajících komplexu, tedy bazénu, zahrady, společenského sálu, restaurace a po obchvatu i budoucího zapojení do náměstí obce.

Na základě vítězného návrhu bude zpracována studie proveditelnosti a tato studie se stane i základem projektové a realizační dokumentace pro přestavbu hotelu. Při přestavbě obec plánuje využít dotace a to nejen národní, ale i evropské.

Úkolem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, s cílem nikoli vytvářet zisk, ale naopak při plnění svých úkolů též chránit veřejný zájem. Pokud je tento úvod pro někoho příliš dlouhý, přijměte moji omluvu, ale cítil jsem svoji povinnost se k tématu koupě hotelu Prosperu ještě vyjádřit a nastínit kroky, které by měly následovat.

Vážený spoluobčaně, měsíc duben jsme společně přežili a po zimě pomalu vklouzáváme do měsíce května, který by měl hýřit všemi barvami, ale především by měl prohrát nejen naše těla, ale i pustit i více sluníčka do našich duší.

Pro květen měli naši předkové spoustu pranostik – „Studený máj v stodole ráj“ či „Je-li květen chladný, rok nebude hladný“, ale my bychom si přes všechny pranostiky světa přáli, abychom se opět mohli cítit svobodní.

Vyjít si s přáteli, posedět někde u piva, zaspotovat si, zkrátka abychom mohli zase žít. Jsme tvorové společenští, proto radovat se ze života nebo jen tak z lásky někoho blízkého obejmout, to patří zcela k našemu naturelu. Věřme, že počínaje květnem to takříkajíc opět rozjedeme a nikdo nás nebude peskovat, jak jsme nezodpovědní.

Květen nabízí sice spoustu významných dnů, ale i v době pozvolného rozvolňování to na velké shromažďovací akce nevidím.

Přesto můžete 1. květen využít a políbit pod rozkvetlou třešní své partnerky, aby po celý rok oplývaly svoji krásou a ženskostí. Práci na zahradě můžete v tento den oslavit i **Svátek práce** jako připomínku na stávkou amerických dělníků. A věřte, že tento svátek se v našich zemích slaví již od roku 1890.

4. květen je dnem sv. **Floriána, patrona hasičů**. Tento den vzdáváme hold všem hasičům, profesionálním i těm dobrovolným,

kteří pomáhají chránit naše majetky, ale také nasazují svoje životy na záchranu těch našich. Je třeba poděkovat nejen jim, ale i jejich rodinám, které jim pro tuto nelehkou a náročnou práci vytvářejí tolik nezbytné zázemí.

5. května si i letos připomeneme jako **den osvobození naší obce od nacistické poroby**. Mějme neustále na paměti i v těchto koronavirových dnech, že svoboda se dá ztratit velmi lehce, ale nabývá se velmi těžce a za cenu nezměrného lidského utrpení, krve i slz, a je vykupována životy těch nejlepších synů a dcer. Naše obec si toto výročí připomene rozvezením kytic a věnců k němým pomníčkům, které po celé obci připomínají oběti našich předků. Vzhledem k tomu, že budou zcela jistě omezeny počty osob při těchto akcích, jen sdělujeme, že pietní akt jako připomínka obětem hrůzné války se bude konat u Památníku Partyzán od 14:00. Samozřejmě na důkaz úcty obětem této války můžete do oken dát vlajky naší země a naší obce, které zajisté máte k dispozici.

8. května si svět připomene **porážku nacistického Německa roku 1945**. Po silnicích Evropy v té době bloudily statisíce uprchlíků, propuštěných zajatců a osvobozených vězňů. Skončila nejkrvavější válka v dějinách lidstva, která připravila o život desítky milionů lidí a dalším desítkám milionů připravila trvalé následky. Po dlouhých letech konečně nastal mír, který však měl odlišnou povahu dle světových mocností, které porazily nacistické Německo. A tak podle USA měl mít mír podobu celosvětové demokracie, naopak Stalin chtěl mírem vnutit Evropě svoji dobytelskou vůli, završenou rokem 1948, a svět byl tak opět rozdělen. Nikdy však nelze zapomenout na naše osvoboditele, a i když je dnešní doba až příliš povrchní a zjednodušuje výsledky druhé světové války, je neustále potřeba připomínat našim dětem i našim vnukům, že to bylo právě Německo, které svět uvrhlo do dvou strašných světových válek a na to bychom neměli zapomínat. Ta krátkodobá ztráta paměti může přinést nedozírné škody. Nelitujme svého času a navštívme s nimi hroby, pomníčky a památníky padlým hrdinům, kteří se obětovali pro nás.

9. května oslavíme **Den matek**. Tento krásný svátek je rozšířen po celém světě. Jeho propagátorkou u nás byla paní Alice Masaryková. Po roce 1948 na dlouhou dobu zmizel, ale po roce 1990 se začal opět slavit veřejně. Proto i my potěšme kytičkou či drobnou maličkostí naše manželky

a maminky za všechny tu jejich starostlivost a lásku, se kterou se o nás starají.

15. května oslavíme **Mezinárodní den rodiny**. Současná doba degraduje rodinu jen na jakési přežití cosi. Mezinárodní den rodiny je tedy velice významným dnem pro společnost. Rodina je důležitým faktorem základu celé společnosti a velice důležitým prvkem pro výchovu budoucích generací. Měli bychom si všichni natrvalo vryt do našich pamětí, že tento institut je pro zdraví společnosti nenahraditelný, stejně jako spojení muže a ženy, které je jedinou zárukou vzniku nového života. Můžeme být politicky korektní, můžeme ohnout cokoli, ale přírodní zákony se nám ohnout nepodaří, i když se o to dnes někteří vymýváním našich mozků pokoušejí.

16. květen je termín tradiční **Čeladenské pouti**, kterou každoročně uctíváme patrona našeho kostela sv. Jana Nepomuckého. Ani letos při psaní zpravodaje nevím, jestli se epidemická situace natolik zlepšila, aby se pouť konat mohla. Stejně jako v loňském roce jsme však s mistry od kolotočů připraveni dětem po tak velkém odříkání pouťové radovánky dopřát. Konkrétní termín bychom ještě doladili s duchovním správcem farnosti a zveřejnili ve zpravodaji.

31. květen se nese v duchu starodávné tradice, kdy **dívky obcházel studánky** ve svých i přilehlých vesnicích a **čistily je**. Stále více nám dochází, jak důležitou součástí našeho života je voda. Naši předkové se modlili za čistou vodu, úrodu, ale my na to již dávno zapomněli a naopak brali ještě donedávna vodu jako samozřejmost. Budoucnost nám může přinést nejedno překvapení, a proto si dovoluji poděkovat Biskupským lesům a jejich pracovníkům, kteří se dnes v lesích snaží tyto studánky obnovovat, aby se mohli žízniví turisté při svých turistických výpravách napít.

Vážený spoluobčaně, dovoluji si popřát vám a vašim blízkým ničím nerušené květnové dny. Nikdo z nás to dnes nemá lehké. Společnost se dělí na ty, co už koronavirus překonali, na ty, kteří jsou již naočkováni a bohužel také na ty, kteří ztratili své blízké. Přestože to není lehké, vážím si toho, s jakou ohleduplností a slušností touto koronavirovou zkouškou procházíte. Společně to určitě zvládneme a moje přání je, aby to hlavně bylo již brzy.

Leol *faber*

DOPISY ČTENÁŘŮ

K zastupitelstvu a Prosperu

Jak je už jistě všeobecně známo, schválilo Zastupitelstvo obce dne 1. 4. koupi Hotelu Prosper. Schválilo ji absolutní většinou 13 hlasů a je tudíž nepopiratelné, že argumenty pro koupi značně převýšily argumenty nás pěti obyvatel, kteří měli odlišný názor. Pět lidí z necelých tří tisíc obyvatel skutečně není mnoho.

Z každé prohry se má člověk poučit, takže přemýšlím, kde je chyba. Ano, chyba je na mé straně. Posuzoval jsem situaci ze špatného úhlu pohledu. Žádný soukromník si totiž nemůže dovolit provozovat dlouhodobě ztrátové zařízení. Obce ale mohou, protože dostávají peníze ze státního rozpočtu. Rozdělování těchto peněz je v kompetenci obecních zastupitelstev a seznají-li, že prostředky vložené do provozu takových zařízení jsou účelně vynaložené ve prospěch obyvatel obcí, je to zcela legitimní.

Uznávám, že jsem se na provoz některých zařízení, jako je Hotel Prosper nebo Památník Josefa Kaluse, díval nevhodně optikou osoby samostatně výdělečně činné. Druhý poznatek, který jsem získal je, že Čeladná je skutečně výjimečnou obcí. Zatímco téměř všude ve světě způsobila covidová pandemie sektorovou krizi segmentu hotelů a restaurací, na Čeladně vzrostly ceny těchto zařízení za posledních šest let o 50 %. Zatímco Hotel Prosper měl v roce 2015 hodnotu 45 milionů, jak lze přečíst na stránkách realitní společnosti OAS Ostrava, tak jeho cena v roce 2021 je 68 milionů Kč, jak lze přečíst v Zápisu z jednání obecního zastupitelstva. Je vidět, že krize postihuje jen nepřípravené.

Nezbývá, než přiznat, že do rozhodování se nemají plést nepoučení lidé a má se nechat na těch, kteří byli zvoleni, dělají to už dlouhé roky, a vědí, co činí.

Jiří Finger

Podnět ke zprávám starosty

Jako občan obce, který chodí k volbám, sleduji dění v naší obci hlavně informacemi uváděnými vedením obce v Čeladenském zpravodaji.

V posledních číslech starosta věnuje přílišnou pozornost dopisům někoho, kdo nikoho nezastupuje, nebo nějakým letákům, které nevím, kdo zná. Myslím, pokud má starosta potřebu se k těmto záležitostem vyjadřovat, tak by to měl řešit osobním jednáním a ne zabírat místo ve zpravodaji.

Já bych uvítal více informací o záležitostech, ve kterých se taky angažuji. Jsou to např.:

- rekonstrukce chodníku od Rozcestí k Studenému
- revitalizace sběrných míst kontejnerů odpadů
- úklid odpadů zelených chrániček stromků kolem řeky

Taky by měli v časopise dostat prostor v časopise zvolení zastupitelé, pokud o to mají zájem.

Rudolf Vabroušek

76. výročí osvobození obce a konce druhé světové války

Vážení spoluobčané, i letos si připomeneme výročí ukončení jedné z nejbolestivějších epoch lidských dějin – II. světové války.

Navzdory tomu, že se jedná již o 76. výročí, není druhá světová válka vzdálenou, nás se už netýkající minulostí. Stále je mezi námi řada těch, kteří válku i její konec zažili.

I po tolika letech je třeba trvat na tom, že nacismus znamenal nejvyšší myslitelné ohrožení ne pouze svobody, ale samotných základů naší civilizace. Boj s ním byl bojem o život. Byl to boj vítězný, díky hrdinství těch, kteří pochopili, že jde opravdu o všechno. Nezapomínáme, komu vděčíme za svou existenci a za svou svobodu.

Válka nám ukázala nejen hrůzy, jakých jsou lidé schopni, ale na druhou stranu také obdivuhodné lidské vlastnosti. Prokázalo se, že navzdory strachu v sobě mnozí dokázali najít odvahu proti oku-

pantům bojovat, nehledět na rizika, pomáhat, ukrývat hledané osoby apod., tím vším lidé riskovali životy své i svých blízkých.

Vnímejte proto připomínku konce války a oslavy svobody i jako výstrahu před opakováním podobného kolapsu lidskosti a civilizace.

V naší obci si připomeneme tyto události vzpomínkovou slavností, která se bude konat dne 5. 5. 2021 ve 14:00 hod. u památníku PARTYZÁNA na křižovatce. Veřejnost zveme na akci k účasti v případě, že toto bude umožňovat aktuální epidemická situace a vládní nařízení.

Věra Golová, místostarostka

Pochvala všem generacím

Rovněž letos jsme s patřičnými rozestupy vyrazili provést tradiční „venkovní“ úklid. Trasa, kterou vždy procházíme, vede od kapličky sv. Josefa po Valašské cestě k BRCu a pak zpět po chodníku Josefa Kaluse k výchozímu bodu. Nutno konstatovat, že jeden pytel nikomu z nás čtyř nestačil. Odpadků se opět urodilo tolik, že jsme byli nuceni pytle několikrát vyprázdnit, abychom mohli pokračovat

a trasu řádně dokončit. Počasí nám přálo a jsme rádi, že jsme akci zvládli ještě před dubnovou sněhovou nadílkou....

Další pozitivum také je, že sousedova skupina se letos rozrostla o nového sběrače, čili už zahrnovala tři generace. Takže Adame, děkuji ti za spolupráci a doufám, že i v dalších letech nás v tom nenecháš samotné.

Pavel Mikeska

Přemýšlet je třeba i při splachování

Žádáme občany využívající stokovou síť a čističku odpadních vod (ČOV) obce Čeladná k dodržování kanalizačního řádu stokové sítě a zodpovědnému chování při vypouštění odpadních vod do řadů splaškové kanalizace.

Stále totiž dochází k tomu, že se do kanalizace a následně do ČOV, ať už přes revizní šachty nebo z domácností, dostávají různé předměty, které tam nepatří. Jsou to hlavně různé nerozložitelné hadry a ubrusy používané na úklid a osobní hygienu, tuky a zbytky potravin z kuchyní a další tuhé odpady. Dokonce se někteří občané takto zbavují i posekané trávy ze svých pozemků a dešťové vody. Je také s podivem, jak velké množství dámských hygienických potřeb je vhozeno do splaškové kanalizace. Na výrobcích je uvedena informace, jakým způsobem se má zacházet s výrobkem po použití, ale neděje se tak.

ale neděje se tak.

To vše způsobuje nemalé problémy na zařízení ČOV a následnou možnost jeho poškození. Současně se komplikuje a zhoršuje výsledek čištění odpadních vod. Tím se také zvyšují náklady na provoz ČOV a stokových sítí, které musí být promítnuty do ceny stočného. Vypouštění odpadních vod do kanalizace, které není v souladu s kanalizačním řádem, je zakázáno a podléhá sankcím dle platné právní úpravy.

Libor Tinka, technik ČOV

Jak se Čeladná v roce 2020 podílela na ochraně životního prostředí?

Díky svým obyvatelům se obec Čeladná může v roce 2020 pochlubit sběrem starého elektrického určení ke zpětnému odběru a recyklaci o hmotnosti 7,59 t. Na každého obyvatele tak připadá 2,68 kg vysloužilých spotřebičů. Byla tím uspořena spotřeba elektřiny a produkce skleníkových plynů, celosvětově omezena těžba ropy a železné rudy, a recyklací se pokryla i část dodávek mědi nebo hliníku pro průmyslovou výrobu.

Konkrétní přínos obyvatel vyčísluje Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí, které na základě dosažených výsledků vystavil kolektivní systém pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů Elektrowin.

Vyplývá z něj, že díky obyvatelům došlo za rok 2020 k úspoře produkce CO₂ o 90,55 tuny. Víte kolik smrků pohltí stejné množství CO₂? 35 dospělých stromů!

Nebylo nutné vytěžit 4.448,58 litru ropy. Představte si, že z tohoto množství se pokryje spotřeba pohonných hmot aut např. na 167 cest z Prahy do Brna po dálnici D1.

Došlo také k úspoře 45.794,61 kWh energie. Což je zhruba stejné množství, jako kdybychom spustili 45.795krát cyklus myčky nádobí.

Podařilo se recyklovat 4.364,71 kg železa. Toto množství recyklovaného železa by bylo možné použít pro výrobu 179 nových praček, bez nutnosti těžby železné rudy.

Recyklací vysbíraných spotřebičů se podařilo získat 154,06 kg mědi, což by stačilo pro ražbu 27.388 1€ mincí, a také 190,31 kg hliníku, který by stačil na výrobu 12.688 plechovek o objemu 0,33 litru.

Roman Tvrzník

předseda představenstva společnosti ELEKTROWIN

OSVĚDČENÍ

O PODÍLU NA ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kolektivní systém Elektrowin tímto potvrzuje, že spolupracující partner

OBEC ČELADNÁ

v roce **2020** odevzdal ke zpětnému odběru a recyklaci **7 588 kg** elektrozařízení, které bylo následně zpracováno s využitím nejlepších dostupných technologií a v souladu s evropskými standardy.

Tím se podílí na:

 snížení produkce skleníkových plynů o 90,55 tun CO₂ omezení těžby o 4 448,58 litrů ropy úspore 45 794,61 kWh elektrické energie	 množství vzrostlých smrků, které pohltí stejný objem CO₂ – 35 je to stejné jako PHM do osobního auta pro 167 cest Praha – Brno po D1 potřebné k 45 795 mycím cyklům myčky nádobí
--	---

4 364,71 kg železa Fe

to odpovídá množství železa potřebnému pro výrobu **179** kusů praček

154,06 kg mědi Cu

takové množství by bylo zapotřebí pro ražbu **27 388** 1€ mincí

190,31 kg hliníku Al

to by posloužilo k výrobě **12 688** plechovek o objemu 0,33 l

Ing. Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

Výpočet proveden na základě výpočetního nástroje WEEE Fora ověřeného PRÉ Consultants bv
Vygenerováno dne: 12.03.2021

Správce obecního majetku Jindřich Michna (44): Je to nikdy nekončící práce...

Jindřich Michna pracuje jako správce obecního majetku už od roku 2004, takže ho zná do poslední položky. A díky těm 17 rokům na radnici už patří i on mezi „obecní inventář“, bez kterého si neumíme péči o Čeladnou představit. V tomto případě ale nejde jen o majetetek a investice, díky jeho hudebním vlohám ho mnozí znají jako výtečného trumpetistu, který umí zahrát procítěně státní hymnu nebo vánoční koledu a zároveň to „rozbalit“ s Big Blast Bandem. O tom všem je dnešní rozhovor. A taky o tom, že rodná Čeladná je jeho srdcovka a proto mu péče o její majetek připadá samozřejmá.

Oficiální název vaší pracovní pozice je „správce obecního majetku“.

Co si pod tím mám představit?

To se nedá vysvětlit úplně jednoduše. Je to práce hodně obsáhlá, která vlastně nikdy nekončí, protože obec má majetku opravdu hodně.

O jaký majetek se staráte?

Obec vlastní objekty na náměstí včetně radnice, k tomu byty, školu, školky a sportovní halu. Památník Josefa Kaluse, požární zbrojnice, sportovní areál při základní škole, fotbalové hřiště, workoutové hřiště a dětské hřiště. Ve vlastnictví obce je i čistírna odpadních vod, kterou obec provozuje včetně stokových sítí, dále vodovody, které ale provozují Severomoravské vodovody a kanalizace, dále komunikace, veřejné osvětlení, mosty, hřbitov s obřadní síní, máme i kousek lesa nad nádražím. A to jsem ještě určitě nevyjmenoval všechno. Takže je toho opravdu hodně. Někdy se mi to mele v hlavě, třeba když usínám, jestli jsem na něco nezapomněl. Ale člověk to musí vytěsnit, jinak by se zbláznil.

K MAJETKU JEŠTĚ INVESTICE

Jasně, máte na starost celou obec...

Navíc nejde jen o správu majetku, ale taky povolování kácení dřevin rostoucích mimo les, procesování dotací v oblasti majetku a hlavně investice. Naštěstí tady mám nového pomocníka pana Richarda Šnajdera, takže teď nám to jde lépe od ruky.

Srdcovka

Člověku to nedá. Když chodím po obci nebo když sednu na kolo, sleduji, co se kde děje. Když vidím, že někdo při stavbě zničil krajnici nové (i starší) komunikace, tak mi to nedělá dobře. Nejen jako správci obecního majetku, ale hlavně jako Jindrovi, který tady žije od narození a bere si to za své.

Vraťme se ještě ke správě majetku. Dá se popsat, co konkrétně děláte?

Zjednodušeně se dá říct, že jsem taková holka pro všechno. Musím se starat o všechny nemovitosti, zajišťovat opravy, periodické prohlídky mostů, periodické revize veřejného osvětlení. Když se při nich zjistí závady, které je nutné odstranit, tak musím naplánovat opravu a podle druhu závady zajistit firmu, která to udělá.

Takže vaše dny jsou pevně naplánované podle těch plánů a revizí...

To by bylo moc jednoduché. Často mám naplánovaný den, ale přijdu do práce a najednou zjistím, že například na kotelně prasknul ohříváč na teplou vodu. To jsem ještě nezmínil, obec taky provozuje kotelnu pro základní školu a pak malé kotelny pro mateřskou školu Berušku a byty nad školou. A když je nějaká havárie, tak většinou dopoledne na Štědrý den. Nebo se týden nic neděje a pak najednou několik věcí během jediného dne – někomu praskne bojler, paní na DPS protéká záchod, jejímu sousedovi odejde vařič a navíc přestane svítit světlo veřejného osvětlení.

A v tu chvíli se převlečete do montérek a jdete opravovat?

To naštěstí ne (směje se). Na menší poruchy a jednodušší práce máme obecní pracovní četu pod vedením pana Antonína Stýskaly, závažnější a odbornější věci řeší firma, se kterou máme smlouvu. Takže naštěstí nemusím ani shánět instalatéry nebo jiné řemeslníky. V dnešní době, kdy jsou živnostníci nedostatkovým zbožím, si nedokážu představit, že bych ještě sháněl někoho, kdo to udělá.

A když máte všechno opraveno, věnujete se investicím.

To spolu většinou souvisí. Třeba u komunikací děláme různé menší opravy, když je potřeba vyřešit havarijný stav nějaké silnice, a zároveň všechny cesty sledujeme a připravujeme návrhy na větší opravy, které pak rada obce zařadí podle rozpočtových možností do plánu investic. Někdy to záleží i na dotacích – právě teď máme zažádáno

o dotaci na opravu místních komunikací, ale ještě nevíme, jestli nám ji schválí. Když už mluvím o komunikacích, s tím souvisí i mosty. Teď chystáme opravu mostu „u Kahánka“ přes Ondřejnici, který sice není tak dopravně významný, ale je už starý a opravu si zaslouží.

VĚČNÉ TÉMA: ODPADY

Máte pod sebou i čistírnu odpadních vod, kde funguje taky kompostárna.

To je další vydařená investice. V areálu čistírny odpadních vod máme i komunitní kompostárnu, kam můžou lidi vozit biologicky rozložitelný odpad, například trávu, listí, větve a všechny věci, které jdou kompostovat. My pak větve štěpkujeme, všechno kompostujeme, překopáváme a když je kompost hotový, tak se používá na různé potřeby obce. Takže je to pro občany příležitost zbavit se odpadu, který pak obci poslouží.

V areálu čistírny odpadních vod má obec i takový neoficiální sběrný dvůr, jestli to říkáte správně?

Nemá to statut sběrného dvora, ale je tam místo na odložení na bílé elektroniky. Navíc tam má sběrné místo společnost Elektrowin, takže tam lidi můžou odložit televize nebo počítače, dá se tam odvézt i nebezpečný odpad, například prošlé barvy. Jsme připraveni i na to, když někdo přiveze nějaký velkokapacitní odpad, pořád je to lepší než ho vyhazovat k malým kontejnerům.

Starosta se občas rozčiluje, že si občané dělají z těch míst skládky...

Když lidi přijedou po zimě na chaty, tak vyhazují staré sedačky, gauče, postele a spoustu dalších věcí. Vždycky je lepší, když to dovezou tam, než aby to nechali u popelnic. Mnozí se bez rozmyslu zbavují všeho, co nepotřebují, a vůbec neřeší, že třeba do kontejneru na plasty dávají směsný komunální odpad. V poslední době mi připadá, že někteří chataři, ale i místní obyvatelé, jsou v tomto ohledu bohužel stále bezohlednější.

Kancelář s výhledem na Malou Stolovou a Kněhyni. To můžete zažít jen v Čeladné

BALKÓNY V DPS I SOLÁRNÍ ELEKTRÁRNA Můžete prozradit, jaké investice se v obci chystají?

Příští rok bychom měli opravovat balkóny v DPS. Ten objekt má už přece jen 20 let a v našich horských podmínkách, kdy se střídá déšť, sníh, mráz a vítr, trpí nejvíce právě balkóny. Ale půjde jen o menší opravu dlažby, která postupně chátrá. Objekt DPS je postavený dobře a nikdo se nemusí obávat například o statiku balkónů, ta je v nejlepší pořádku.

A kromě DPS?

Je toho více. Na střeše sportovní haly chystáme fotovoltaickou elektrárnu, která by měla zásadně snížit náklady na energii pro základní školu. Máme zpracovaný projekt na rekonstrukci čistírny odpadních vod, kterou potřebujeme zkapacitňovat. Už jsme u vodoprávního úřadu podali žádost o vydání stavebního povolení, teď čekáme na jeho vydání, a pak budeme hledat vhodný dotační titul. Na to, jak se teď obcím krátí příjmy z daní a dotace, tak těch investic a plánů máme celkem dost. S panem starostou Lukšou totiž nejde zvolnit, pořád se něco děje.

CHYSTÁ SE NOVÉ VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

A bude se něco dít i letos?

I letos toho bude určitě více, ale jedním z hlavních projektů je kompletní rekonstrukce veřejného osvětlení.

To se bude týkat celé Čeladné?

Když už jsme se pro nové osvětlení rozhodli, chceme ho zmodernizovat v celé obci, s výjimkou nejnovějších lamp, které se dělaly v posledních letech současně s chodníkem.

V obci máme 457 světelných bodů nebo lamp veřejného osvětlení, které se vybudovaly už hodně dávno, takže jsou to různé druhy svítidel různého stáří, často hodně poruchové.

Kolik to bude stát?

Projektová cena je asi pět a půl milionu, ale to se může změnit ve výběrovém řízení. Sám jsem zvědav, za kolik to vysoutěžíme, protože konkurence v tomto oboru je hodně velká. Ale určitě to bude pro obec přínos, tedy několik přínosů najednou.

Předpokládám, že nové lampy budou modernější a tedy úspornější?

To určitě, půjde o takzvaná LED svítidla, která mají mnohem menší spotřebu energie. Navíc půjdou regulovat. Dnes svítíme celou noc na sto procent, u nových lamp to budeme umět ovlivnit. Například tak, že budou svítit naplno do 23 hodin, pak je utlumíme zhruba na polovinu a na plný výkon je spustíme zase až před svítáním, když začíná v obci provoz. Další úspora by se měla projevit na údržbě – když budou lampy nové, nebudou potřebovat tak časté opravy jako dnes. A důležité je i to, že jsme na projekt získali od Státního fondu životního prostředí dotaci dva miliony korun, přesněji řečeno 40 procent z uvažovaných nákladů.

Proč jste se pustili právě do osvětlení?

Jak jsem už řekl, jde o stáří lamp a jejich poruchovost. Kromě úspor je důležité i zvýšení bezpečnosti silničního provozu, protože nové moderní osvětlení bude silnice i chodníky osvětlovat lépe. A zároveň budeme všechny rozvody dávat do izolovaných vodičů. Dnes je totiž veřejné osvětlení vede-

no v otevřeném neizolovaném vodiči, takže když zafouká vítr a vodič se nám dotkne drátů od ČEZ, vyhodí to jističe a světla nesvítí... A ještě musím dodat, že budeme dělat i nové rozvaděče, kterých je asi deset a taky byly častým zdrojem poruch.

Vyměnit osvětlení v tak rozlehlém území, to asi nebude žádná sranda. Jak dlouho to zabere?

Není vůbec jednoduché to nalajnovat a připravit, vybrat správného dodavatele. Dneska jsou různé technologie, v tomto oboru se pohybuje spousta firem a ne každá tomu rozumí. Ale projekt připravujeme vlastně už od roku 2013, různé jsme ho upravovali a čekali na vhodnou dotaci, takže jsme si mezitím docela podrobně zmapovali terén. Pokud se podaří firmu včas vysoutěžit, tak bychom měli mít v celé obci nové osvětlení nejpozději na Vánoce.

Když firmu vyberete ve výběrovém řízení, pak ji ještě musíte hlídat, aby vše postavila nebo opravila podle smlouvy. Jak je to obtížné?

Na větší akce máme externí stavební dozor, ale ty menší si hlídám sám. Často je to dost náročné. Některé firmy jsou solidní a můžete se na jich práci spolehnout a jiné musíte hlídat více. A pak je třetí typ firem, které kopete od rána do večera, jste na staveništi non-stop, a stejně je to k ničemu. Ale postupně se to zlepšuje. Horší situace byla před několika lety, kdy stavebnictví zažívalo obrovský boom a každý se do staveb hrnul, že tam vydělá velké peníze. A pak to podle toho taky vypadalo. Dneska už ty spolehlivé firmy převažují.

PROSPER? JE TO DOBRÁ INVESTICE

Jenže do toho ještě budete mít možná práci s novým obecním majetkem.

Myslíte Prosper?

Ano, Prosper. Už se určitě těšíte, až budou obecní porady v hotelovém bazénu...

(smích) Bude to hlavně práce navíc, nebude jí málo a bude to na dlouho. Ale myslím si, že je to pro obec krok správným směrem. Jde o centrum obce, těch pozemků tady už nikdy nepřibude a kdo jiný by to měl získat, než obec.

Proč právě obec?

Aby si pohládala a určila, co s tím objektem a s pozemky bude. Kdyby to koupil někdo jiný, mohl by tam udělat cokoliv a obec by už s tím nezmohla nic. Například kdyby z Prosperu někdo vybudoval ubytovnu pro méně přizpůsobivé, dehonestovalo by to celé náměstí. Úkolem obce je teď připravit projekt, který bude na naše stylové a moderní náměstí přirozeně navazovat a rozvíjet ho.

VZPOMÍNKY NA STAVBU HALY

Máte „na svědomí“ několik dalších významných staveb. Která je pro vás nejdůležitější?

Jednou z největších investicí, na které jsem se podílel, byla v roce 2010 stavba sportovní haly. Myslím, že to byl krok správným směrem. Před koronavirem byla pořád plná – využívá ji škola, školky, volnočasové aktivity. Vzhledem k rozumné ceně pronájmu tady jezdí i přespolní, například florbalisti z Frýdku a z Frenštátu. V hale jsou plesy a další akce, v objektu funguje posilovna, kosmetika, pedikúra..., takže mě těší, že se hala využívá naplno, přináší radost a hlavně možnost sportování pro děti.

Očekával bych, že spíš začnete vyjmenovávat, jak to bylo obtížné.

Byla to náročná stavba, ale složité je to hlavně v tom, co si lidi neuvědomují. Každý vidí, že se staví, ve zpravodaji si přečte o kolaudaci a pak může sledovat, jak se objekt využívá. Ale málokdo si uvědomuje, že všechno musíme vyúčtovat a pak hlavně doložit všem kontrolám, které se často střídají jako na běžícím pásu: finanční úřad, poskytovatel dotace a mnozí další. Takže po třech nebo i více letech hledáme podklady, vysvětlujeme... Naštěstí zatím každá kontrola, která přišla, dopadla dobře, ať už šlo o krajské dotace nebo evropské peníze.

HUDBA, CELOŽIVOTNÍ LÁSKA

Pojďme k jinému tématu – člověk nežije jen prací. Čím se bavíte vy, abyste se z obecního majetku a investic nezbláznil?

Na prvním místě je pro mě rodina, především moje žena a naši dva synové. A pak hudba. Už jako malý kluk jsem začal hrát na trumpetu a to mi zůstalo dodnes.

Jak vaše hudební kariéra odstartovala?

Už ve školce! Do naší mateřské školy chodili hudebníci z tehdejší Lidové školy umění a zjišťovali, kdo má hudební vlohy. A asi si řekli, že mám hudební sluch, že umím udržet rytmus. Navíc jsem měl problémy s průduškami a říká se, že foukání na flétnu je zdravé, tak jsem začal chodit do „lidušky“ za zobcovou flétnu a po třech letech přestoupil na trumpetu.

To byl váš nápad, nebo vás k hraní donutili rodiče?

Jako malého prcka asi rodiče, tak jako každé malé dítě. Ale když jsem začal hrát na trumpetu, bylo to o něčem jiném. Měli jsme ve Frýdlantě mládežnickou dechovku, hodně se koncertovalo, jezdili jsme na zájezdy a výlety. To mě bavilo. V jednu chvíli jsem si dokonce říkal, že by bylo fajn se tím živit, ale nakonec jsem rád, že mám na starost obecní majetek. Profesionální hudebníci to dneska nemají jednoduché....

Takže jste zůstal u amatérského hraní.

Vychodil jsem celou Lidovou školu umění a jako dospělý jsem si dodělal i Lidovou konzervatoř v Ostravě, takže mám na trumpetu i papír (směje se). Ale hudba zůstala jen mým koníčkem.

Kde teď hrajete?

Kde se dá. Hlavně ve Frýdlantském hudebním spolku a v Big BLAST Bandu, to je frýdecko-místecké hudební uskupení, se kterým jsme vystupovali i na akcích v Čeladné. A pak různě, kde potřebují někoho s trubkou na výpomoc. Ale v poslední době hraju nejčastěji se svým starším synem, který se potatil a hraje na trombón. Už s náma hraje i v Big BLAST Bandu a na pohřbech.

Co vás na hudbě baví, že jí zůstáváte pořád věrný. Na zbohatnutí to asi není...

To vůbec ne... Je to takový ušlechtilý koníček. Člověk přijde na jiné myšlenky, vypne a odreaguje se od pracovních povinností. A teď, když se mnou hraje i syn a trávíme spolu čas, tak je to pro mě ještě příjemnější.

JAK TO BYLO S HYMNOU

Mnozí občané Čeladné netuší, že máte na starost obecní majetek, ani v životě neslyšeli Big BLAST Band. Ale všichni vás znají jako skvělého interpreta české a v poslední době i slovenské hymny...

K tomu jsem se dostal tak trochu náhodou. Na pietních aktech jsem dlouho zajišťoval techniku – přinesl jsem reprobednu, zapojil bezdrátový mikrofon na projevy a z kazety pouštěl hymnu. Pak mě napadlo to trochu vylepšit a navrhl jsem, že bych mohl hymnu zahrát na trumpetu.

A teď už ji hrajete pravidelně.

Asi je to příjemnější než pouštět hymnu z pásky nebo cédéčka. Když Čeladná navázala patronát s obcí Budíná, kde se narodil Janko Ušiak, a začal k nám jezdit i jejich starosta, přišel za mnou náš starosta: „Máme tu hosty ze Slovenska, tak musíte zahrát obě hymny.“ To pro mě nebyl žádný problém, před rokem 1989 jsem československou hymnu občas hrál, tak ji teď jen rozdělím na dvě části...

Co děláte, když zrovna nehlídáte obecní majetek nebo nehrajete na trubku?

Mým koníčkem je sportovní kynologie, ale mám na ni pořád míň a míň času, takže jsem ji musel odsunout na druhou kolej. Doma máme dva psy. Menšího křížence mají kluci na doma a rotvajler byl můj „kynologický“ pes, ale teď už je to „starý pán“, takže spíš než příznivec sportovní kynologie je to dobrý parták na procházky.

„ČLOVĚK SI TO BERE ZA SVÉ...“

Chodíte rád po Čeladné?

Čeladná je moje srdcovka, takže si užívám každou procházku se psem, s přáteli nebo vyjížďku na horském kole.

Jezdíte kontrolovat stav obecních cest?

Na kole se snažím hlavně vyčistit si hlavu. Ale člověku to nedá. Když někde uděláme novou cestu, vedle ní někdo začne stavět, nezabezpečí si sjezd a poškodí krajnici, tak mi to nedělá dobře. Nejen jako správci obecního majetku, ale hlavně jako člověku, který tady žije od narození a bere si to za své...

Vladislav Sobol

V málo které české vesnici se hraje každý rok dvakrát česká i slovenská hymna. A navíc „live“

Klubová odcházení

Věnováno památce „naší“ Jarušky

Květnovou seniorskou stránku jsem se rozhodl věnovat památce našeho klubového „sluníčka“, paní Jaroslavy Bilavčíkové, která v podstatě náhle zemřela 9. dubna po krátké nemoci ve věku nedožitých 74 let.

O JARUŠCE BLÍŽE

Před pár lety se nastěhovala do DPS a hned zapadla do kolektivu domovního i klubového. Vzhledem ke svým zdravotním handicapům (chodila s holemi či pojízdným chodítkem) s námi samozřejmě nechodila na vycházky, nicméně jsme se setkávali na akcích v klubovně (viz. foto). Zvláště malování kraslic si přímo vychutnávala.

Jarušku jsem měl to potěšení poznat trochu blíže, občas jsme, jak se říká, splkli. Takže jsem zcela jasně vycítil, jak silně miluje svou rodinu a jak miluje život. Krásný vztah měla též ke „svým děckám“ v Linii radosti ve Frýdku, což je denní stacionář pro zdravotně postižené pod vedením paní Lukšové, kde se aktivně angažovala. V červnu 2018 jsme také „upekli“ klubovou návštěvu tohoto zařízení včetně

společného zahradního posezení s grilováním a byl to mimořádný zážitek.

Jaruška nestála o to, aby byla středem pozornosti, byla skromná, víc než na sebe myslela na druhé. Nestěžovala si na své zdraví, naopak byla téměř vždy pozitivní a krásně usměvavá. V mém srdci zůstane jako vnitřně silná, statečná a lidsky krásná osobnost.

S Láskou a úctou Petr Bernady

Senior
club
Čeladná

„Koukám, jak ten čas letí“ – výroční klubové setkání (2017)

Malování kraslic – Jaruška maluje, Milena dohlíží (2017)

Přípitek ke svátku žen (2018) – vedle sedící Miluška Cvačková už také není mezi námi

V textu vzpomínaný piknik na zahradě Linie radosti (2018)

Kraslice hotovy a maléřky silně vysmáté... (2019)

S Dajanou Zápalovou po „Lehce poetickém odpolední“ (2019)

PÁR SLOV ZÁVĚREM

Tak nám v klubu nějak ubývají stávající osobnosti, v březnu zemřel Jarek Durčák, v dubnu Jaruška Bilavčíková, navíc se do domovů odstěhovaly Oldřiška Lichnovská a Zdenička Huserová. Prostě čas nezastavíš...

Co se týče května, chystá se sice nějaké rozvolňování, nicméně dnes nelze odhadnout, zda budeme moci alespoň částečně obnovit klubovou činnost. Pokud by se situace vyvinula tak, že by bylo možno něco spáchat (zřejmě nějakou tu společnou vycházku), dám dostupnými kanály vědět. Jinak se nadále opatrujte. **PB**

SLOVO ŘEDITELKY

STARÝ PŘÍBĚH

Je konec měsíce. Sedím v kanceláři a píšu si poznámky, ze kterých pak zpracuji příspěvky do Čeladenského zpravodaje. Už se stmívá, ve škole je ticho, jsem hluboce zamyšlena.

„Crrrrrrrr!“ Leknutím jsem až nadskočila.

Kdo se to, propanakrále, dobývá tak pozdě do školy?!

„Dobrý den,“ pravím usměvavě sousedce. „Říkala jsem si, koho to sem všichni čerti nesou, ale Vás vidím ráda, pojdte dál.“

„Dobrý spíš večer,“ smála se sousedka. „Viděla jsem, že ještě svítíte, tak jsem Vám donesla to kvítko, co jste chtěla. Co nejdřív to zasaďte.“ A tak jsme si s paní sousedkou sedly, probraly zahrádku, počasí a naši společnou zálibu – válečné dokumentární filmy. Přesně jsme se dostaly ke vzpomínkám našich blízkých. Paní sousedka začala vyprávět příběh, který jsem neznala. Zeptala jsem se jí, zda by se o něj nechtěla podělit se čtenáři. „Klidně, proč ne,“ usmála se. Tak jsem příběh, milí čtenáři, zaznamenala:

„Můj děda byl Čeladňan. Kdyby nepřišla II. světová válka, prožil by asi v Čeladné dlouhý a klidný život. Ale válka přišla a děda, tehdy mladý muž, musel nastoupit na nucené práce do Německa. Totaleinsatz. Děda byl vyučený pekařem a jako pekař pracoval i v Německu. Krom jiného rozvážel denně na kole pečivo. Jednou míjel skupinu zubožených ruských zajatců. Bez přemýšlení jim hodil pecen chleba. Až pak si uvědomil, jak moc riskoval. Kdyby to zahlídla německá hlídka, byl by zastřelen.“

Děda byl kamarádský. V novém prostředí si mezi spolupracovníky, sousedy a přáteli našel manželku, tedy moji babičku. Byla to hodná a pracovitá Němka, jejíž rodina nechtěla nic mít ani s nacismem, ani s válkou. Babiččin bratr strašně nechtěl narukovat, nechtěl jít bojovat za Hitlera. Předstíral, že je hluchý. Při opakovaných lékařských prohlídkách ho nakonec nachtali. Upustili na zem minci, on se podíval a musel okamžitě do války. Zahynul u Stalingradu. Ani dědečkově rodině v Čeladné se nevyhnulo neštěstí. Jeho bratra oběsili nacisti za pomáhání partyzánům.

Na konci války se musel děda vrátit do naší republiky. Sám. Když válka skončila, vydal se děda zpátky do Německa pro svou ženu a dvě malé děti. Kloučka a holčičku, kterou ještě ani neviděl. Šel pěšky. Ze zpusťšeného Německa cestovali, jak se dalo. Naskytla se jim možnost zůstat v jižních Čechách. Zůstali, ale zděšení lidskou zlobou se rozhodli vrátit do dědovy rodné vesnice, na Čeladnou. Co se stalo? Jeho synek, můj strýc, začal chodit do místní školy. Děti mu ubližovaly za to, že byl Němec. Jednoho dne si na něj počkaly a chtěly ho upálit. Málem se jim to povedlo. Ohněm byl v Čechách ohrožen jeho život podruhé. Ještě v Německu, když maminka nosila pod srdcem jeho sestřičku a tatínek byl už v Čechách, zachvátil jejich dům během bombardování požár. Maminka ho musela pronést žářem a kouřem do bezpečí. Zabalila ho do mokré deky a vyrazila...”

S paní sousedkou jsme se shodly, že i tento příběh jasně sděluje, že válka je strašlivé zlo, které ničí životy všech kolem dokola. Obě jsme vyslovily naději, že příští rok snad už nebudou žádná protiepidemická opatření a oslavy květnových svátků budou takové, jaké bývaly a jaké by měly být.

S přáním krásných květnových dnů

Jana Satinská

Online do první

Zápis do první třídy býval slavnostní příležitostí, pro někoho radostnou, pro jiného stresující. Vyšňořená rodina, často celá, vypravila se se svým potomkem do vyzdobených školních prostor a absolvovala motivační program, který měl všechny příjemně naladit a budoucího školáka přesvědčit, že škola je fajn a bude do ní rád chodit.

Zatímco rodiče vybavovali nezbytné písmenosti, děti si malovaly, prohlížely knížky a učitelé tak trochu sondovali, s kým budou mít následujících devět let co do činění. Lidé si popovídali, vyměnili pár drbů, byla to hezká a úsměvná společenská akce.

LETOS JEN FORMÁLNĚ

Letos, už podruhé, je všechno jinak. Opět ze zápisu zůstala pouze část formální, jak nařizuje zákon, a pro rodiče byla nachystána webová aplikace, která jim „vyrobila“ přihlášku a zadané údaje pak zpřístupnila škole. Na jednu stranu nám ubyla práce s přípravou „slávy“ a následným přepisováním občas nečitelných údajů do počítače, na druhé straně někteří budoucí žáci (i rodiče) ani neví, kde budova školy vůbec stojí, jak vypadá a kde má hlavní chod. To jsou ale jen vzácné výjimky, neboť naštěstí obě školky, ze kterých k nám většina žáků přitéká, jsou na dohled.

APLIKACE ZDRAŽILA 30KRÁT

Aplikace pro zápis do první třídy vznikla loni, poměrně rychle po vydání protiepidemických opatření, a byla školám nabídnuta za neodmítnutelnou dumpingovou cenu, necelou stokorunu. Takže hup po ní. Nebyl to špatný tah, apka se osvědčila a tak ji máme v provozu i letos. Akorát cena se trochu zvedla, asi třicetinasobně. I aťtáci musí z něčeho žít.

PRODLOUŽENÝ TERMÍN

Další hodně velkou výhodou online zápisu je, že termín pro podávání přihlášek se dá protáhnout na celý měsíc duben, což by postaru asi nešlo. Ovšem pro chronické odkládače to může znamenat problém, protože čím delší termín, tím pozdější reakce.

Taky jsme se letos trochu obávali, aby se aplikace „nenakazila“ od série kolapsů jiných systémů, jako byl online prodej dálničních známek, registrace k očkování nebo elektronické sčítání lidu. Už se objevovalo i varování, ať při přechodu na letní čas neposunujeme hodiny všichni najednou, že to taky může zkolabovat. Naštěstí se zápis nenakazil a vše funguje, až na drobné výpadky řádově v minutách, které ovšem mohou souviset s nestabilitou internetového připojení v naší krásné kopcovité lokalitě.

VYPADÁ TO NA JEDNU TŘÍDU

A tak se nám pomalu sbírají přihlášky a my se těšíme na novou třídu. Zatím se zdá, že bude letos jedna. Ono pokud to někdy vychází na dvě, jde obvykle o hraniční počet ke třiceti, což je bohužel pro obce podobné velikosti typické. Taky se rozmohla zápisová turistika, což je zapsání dítěte do více škol najednou. Je to zákonem zakázáno, ale v praxi nepostihováno. Pak abychom plánování nového školního roku řešili s křišťálovou koulí v ruce.

V době vzniku tohoto příspěvku jsme měli nastřádáno asi jen dvacet přihlášek, ale v tom i několik odkladů. Věříme, že přihlášek ještě přibude, nejspíš na poslední chvíli, jak to u příliž dlouhých termínů bývá. A snad se s novými i starými žáky v září setkáme naživo a ne jenom přes monitor počítače.

Duben vs. COVID

Testovací místo ve sportovní hale je připraveno na testování žáků od první po pátou třídu

VAKCINACE

Zaměstnanci škol se stali na začátku března tzv. „prioritizovanou skupinou“ a mohli se registrovat. Byl to proces docela svižný, ale pan starosta naší školy zajistil další zrychlení. Kdo ze zaměstnanců školy chtěl/mohl, byl naočkován Modernou. 3. dubna byla vakcinace ukončena. Děkujeme!

TESTOVÁNÍ

Všichni žáci a zaměstnanci se povinně v pondělí a ve čtvrtek musí testovat. (bližší informace na www.zscladna.cz) Od státu máme k dispozici AG testy Singclean. Nejsou nic moc. Pan starosta školy nabídl, že obec dětem zaplatí kvalitnější. To nás moc potěšilo. Probleskují ovšem informace (epidemiolog P. Smejkal), že od 6. května by měly být do škol dodávány kvalitnější testy. I ministr zdravotnictví hovoří o nákupu jiných testů pro školy, ale jejich dodání odhaduje na konec května. První testování zvládly děti na jedničku, naučily se s testem pracovat. Zatím bude asi rozumnější počkat a nekupovat. Neukvapovat se.

Mladším dětem mohou pomoci rodiče

ZÁCHRANÁŘI

Od 12. dubna přibýlo školní družině nové oddělení, které dostalo pojmenování „Záchranáři“. Zde zajišťujeme péči o děti zaměstnanců vybraných profesí, tzv. IZS, z 1.–5. ročníku. Dopoledne jsou žáci připojeni k distanční výuce a vypracovávají si domácí úkoly a odpoledne si hrají ve školní družině. Záchranáři jsou v provozu od 6:30 do 16:00 v době distanční výuky daného ročníku.

V rámci odpolední družinové činnosti jsme se „Záchranáři“ luštili knihovnický kvíz

ROTAČNÍ VÝUKA

Od 12. 4. 2021 jsme na prvním stupni zahájili rotační výuku. Konečně jsou děti ve škole!!! Pro pobyt dětí ve škole platí stejná pravidla jako na podzim: roušky, rozestupy, hygiena, bez zpěvu, bez tělocviku, homogenní skupiny...

DISTANČNÍ VÝUKA

Pro druhý stupeň stále jen „distančka“. Únava a apatie. K možnosti individuálních konzultací přibýly skupinové konzultace pro žáky 9. ročníku. Od 26. 4. nově i skupinové konzultace pro žáky II. st. ohrožené školním neúspěchem. Ve skupině může být max. šest žáků.

ROUŠKY A RESPIRÁTORY

Žáci musí mít trvale nasazenu jednorázovou chirurgickou roušku / ústenku nebo respirátor. Dospělí jenom respirátor, min. FFP2. Nosíme, už nám to ani nepříjde. Potěšilo nás, že stát uvolnil ze svých rezerv roušky a rozeslal žákům do všech škol. My jsme dostali 2 750 roušek a postupně rozdáváme. Ani učitelé nepřišli zkrátka, ale podpora nepřišla od státu, nýbrž od společnosti AVE FINANCE. Pan Pavel Orság věnoval každému pedagogovi špičkovou nanoroušku. Děkujeme!

JS

Ferrari mezi rouškami

Na DEN MATEK se chystáme i ve škole

Maminky očima dětí z druhé třídy

Speciální dvoustranu ke Dni matek připravila paní učitelka Barbora Šafářová.

Foto: z archivu školy vybrala Martina Marková

Svátek matek je jeden z nejkrásnějších svátků, který slavíme. Těší se na něj nejen děti, ale i maminky. Děti pro ně často vyrábějí dárky, které je potěší.

Pro žáky prvního stupně jsme připravili tři otázky:

1. Proč maminky mají svátek?
2. Co se ti na mamince nejvíce líbí?
3. Kupuješ nebo vyrábíš pro maminku dárek? Jaký?

Odpovědi na vedlejší straně.

Adéla Složilová

Anežka Uhlářová

Daniel Bennet

David Vašíček

Marek Valerián

Nella Literáková

Petra Bennet

Radek Macura

Saskia Vilis

Sebastián Tofel

Taťána Michalčáková

Teodor Sobek

Amálka

1. Maminky se o nás starají pořád a svátek matek slavíme proto, aby věděly, že si jich vážíme.
2. Má mě ráda a vždy mě chápe.
3. Dárek vyrábím a vždy něco namaluju.

Kája

1. Protože maminky by pro své děti udělala první, poslední. Zaslouží si to.
2. Na mamince se mi líbí její povaha, vzhled a úsměv.
3. Mamince vyrábím přáníčko, kupuji jí kytičku a něco dobrého. Moc ji miluji.

Honza

1. Jsou úžasné a vždycky mě rozveselí, když jsem smutný.
2. Je úžasná, hodná, skvělá a dobře vaří. Je toho mnohem víc, ale už se to sem nevejde.
3. Ano, kytky a srdce z papíru a přání.

Klárka

1. Protože si ho zaslouží, protože nás přivedly na svět a po celou dobu nás vychovávají.
2. Nejvíce se mi na mamince líbí, že je laskavá, krásná, vždy mi se vším pomůže a má mě ráda.
3. Vždy jí nějaký dárek vyrábím, například přáníčko a kytičky z papíru a kupuji něco na zub.

Míša

1. Protože musí mít chvilku klidu, když se tak o nás starají.
2. Hezké černé vlasy.
3. Namaluji obrázek.

Tadeáš

1. Aby dostaly dárky.
2. Má hezké prsty.
3. Něco sladkého, hezkého, co jí pomáháme sníst.

Vilík

1. Oslava, že mám rád maminku – je to nejmilejší osoba.
2. Je pěkná, hodná a směje se.
3. Že jí dám pusku a jsem hodný.

Natálka

1. Protože jsou důležité a alespoň jeden den v roce jim můžeme poděkovat.
2. Je milá, nejhodnější. Prostě ji miluju.
3. Většinou vyrábím. Každý rok vyrobím nějaké přáníčko.

Adá

1. Protože si ho zaslouží a protože se o nás starají, vaří nám, uklízí a vždy nám pomůžou.
2. Tak, jak se ke mně chová, vždy se na ni můžu s čímkoliv obrátit a spolehnout se na ni. A pro každého je jeho maminka výjimečná a to taky i pro mě. Prostě ji miluju.
3. Vyrábím mamince přáníčko a ještě vyrobím poukázky na masáž. Koupím něco dobrého na zub. A rozhodně nesmím zapomenout na květinu.

Verča

1. Protože se o nás celý život starají.
2. Je to první člověk, kterého uvidíš, když se narodíš. Krmí tě celý život. Maminka, kdyby si měla vybrat mezi penězi a mnou, vybere si mě.
3. Kupuji sladkost a kytičku, vyrábím krabičku a přáníčko.

Lenka

1. Vychovávají nás, mají nás rády, zaslouží si mít vlastní svátek.
2. Moje maminka je hodná, někdy možná trochu přísná, ale tím mě vychovává. Až budu dospělá, budu jí moc vděčná.
3. Ano, vyrábím jí dáreček s nadějí, že se jí bude líbit a že mě potom hezky pochválí. Dám jí většinou přáníčko a několik malých dárečků.

Magda

1. Abychom si vzpomněli, co pro nás dělají a jak nás chrání a mají nás rády.
2. Nejvíce se mi líbí, jak je laskavá, milá, krásná, šikovná a pracovitá.
3. Já budu vyrábět i kupovat. Vyrobím mamince nějaké přání a obrázek. Koupím kytičku a bonboniéru.

Zapomeň na koronavir, nestarej se o rýmu, Velikonoce jsme zvládli a to v on-line režimu

Také v letošním roce jsme museli oželeť tradiční velikonoční přípravy a akce, které pravidelně pro děti připravujeme ve školní družině. Škola byla prázdná a děti seděly u počítačů a pilně se vzdělávaly distanční formou.

Mohli jsme truchlit, naříkat a vzdychat, že opět kvůli epidemii nemůžeme Velikonoce a příchod jara řádně oslavit. Mohli jsme si ve škole sednout, dát si nohy na stůl a tvrdit, že v prázdné družině bez dětí nemá cenu něco dělat a že to stejně nejde. My jsme se rozhodli věřit slovům z populární písničky, že „slovo nejde, neexistuje“ a připravili jsme pro kluky, holky a jejich rodinné příslušníky Velikonoce v online režimu.

Velikonoční vajíčkovník – to byla výzva pro všechny kreativce a tvořilky. Úkolem bylo vyrobit jakoukoliv velikonoční ozdobu a zavěsit ji ve vestibulu školy na náš „vajíčkovník“. Úkol vypadá lehce, ale musíme si uvědomit, že tou dobou byla už měsíc zavřená papírnictví i prodejny s kreativními potřebami. Takže nás velmi mile překvapilo, kolik vajíček, zájmků, kytiček a dalších ozdob školáci na „vajíčkovník“ zavěsili. A kdo vyrobil ozdobičku, ten se mohl podepsat na obří papírovou kraslici, která stála vedle. Každý den jsme pečlivě sledovali, kolik ozdob přibýlo na „vajíčkovníku“ a kolik podpisů na kraslici. Za výrobky se nedostá-

valy jedničky s hvězdičkou ani žádné bonbóny či jiná odměna. Děvčata a kluci tvořili jen tak pro radost a výsledek byl parádní.

Velikonoce ve světě – družinová bojovka, která měla za úkol zvednout děti od počítačů a dostat je ven do přírody. Děti měly za úkol objevit 14 stanovišť rozmístěných v blízkém okolí školy. Každé stanoviště představovalo jeden stát a jeho velikonoční zvyk. Na každém stanovišti byl pro děti připraven úkol a při správném rozluštění získali kluci a holky jedno písmeno do tajenky. Za správně vyplněnou tajenku čekala děti malá odměna, pro kterou si mohly přijít do školy.

Děkujeme všem zúčastněným za zaslání fotky z akce a milá slova. Díky tomu víme, že naše práce má smysl, není třeba klesat na mysl a Velikonoce v on-line režimu jdou zvládnout.

Mar.

PS: Stejně se už moc těšíme, až bude děti opět plná družina a nebude se jim chtít ze školy domů.

A co na to děti a rodiče? Tady je jeden příspěvek za všechny.

Do hledání všech otázek jsme se pustili v sobotu, počasí za moc nestálo, ale to nikomu nevadilo. Naopak. Byli jsme rádi, že máme důvod jít ven! Natálka s Ellinkou postupně našly všechny úkoly, až jsem se divila, jak jim to parádně šlo. Natálka každý text přečetla nahlas a potom splnila požadovaný úkol. Bavilo nás to všechny! Dozvěděli jsme se úžasné zajímavosti - holkám se nejvíce líbily zvyky ve Švédsku, kde se děti převlékají za čarodějnice. Tatínek si zase představoval, jak přehazuje vejce přes střechu domu, jak velí tradice v Německu, a mě zaujaly detektivky v Norsku. Škoda, že některé podobné zvyky nedržíme i u nás. Určitě bych četbu detektivních příběhů třeba z krabice mléka vyměnila za naši pomlázku. Akce to byla perfektní – děti byly nadšené a my také, užili jsme si díky vám parádní odpoledne na čerstvém vzduchu.

Děkujeme, Němcovi

Vali a Kryštof s medailemi

Maty si vzal na pomoc brášku

Natálka s Ellinkou a usměvavou maminkou

Norfu nejvíc bavilo hledání úkolů

Míša četl a Nellinka luštila

Radek projel celou trasu jako blesk

Hlína ve škole a pátrání po záhadě pomerančové kůry

Proč slavíme Den Země? A jak to všechno vlastně začalo? To jsou nejčastější otázky malých i velkých účastníků tradičních oslav Dne Země, který připadá na 22. dubna.

Všechno to začalo v sedmdesátých letech minulého století v Americe. Nápad se zrodil v hlavě senátora G. Nelsona, který s pomocí prezidenta Kennedyho a výrazné podpory veřejnosti dostal otázky životního prostředí do programu vlády.

Od roku 1990 se 22. duben jako světový svátek životního prostředí slaví i u nás. Jeho význam spočívá v tom, že umožňuje skutečně každému přispět k péči o životní prostředí v místním, celostátním a současně celosvětovém kontextu.

SPOLEČNÉ SÁZENÍ

A jak oslavili Den Země žáci z II. B, kteří v době rotační výuky seděli v lavicích ve škole? Tedy hlavně tím, že v lavicích neseďdli. S velkou chutí se totiž pustili do sázení semínek, cibulek a sazeniček. Společně s paní učitelkou zasadili do hlíny, co se dalo. Pak si společně povídali o tom, co rostlina potřebuje k tomu, aby vyrostla ze semínka. Jak je důležité zdravé a čisté životní prostředí a jak se o něj máme starat.

ZA JAK DLOUHO SE ROZLOŽÍ PLENY?

Odpoledne ve školní družině vychovatelky připravily pro všechny děti hru, při které ve

Den Země aneb vstávej semínko holala

skupinách pátraly po záhadě rozkladu odpadků. A jaký byl výsledek pátrání? Myslím, že pro všechny bylo překvapením, jak dlouho to trvá, než se naše odpadky v přírodě rozloží. Věděli jste, že pomerančové kůře to trvá jeden rok a jednorázové pleny až dvě stě padesát let? Kluci a holky se rozhodli,

že si výsledky pátrání nenechají pro sebe a vyrobili plakátky, které rozmístí v naší obci. Tak abyste i vy měli možnost dozvědět se, jak dlouho tady odpadky zůstávají s námi. Možná, že budete překvapeni.

Pál + Mar.

Ve vyučování děti sadily semínka

Kluky a holky z družiny od pátrání neodradil ani vítr ani déšť

Líbil se nám velice vajíčkovník i kraslice

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE

Činnost školního speciálního pedagoga

Na naší škole se aktuálně nachází nemalá skupina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří vyžadují odborné kompetence. Převážná většina metodických činností je logicky cílena k pedagogům této školy, to proto, aby byli schopni adekvátně s žáky pracovat. Pedagogům, kteří vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami formou individuální integrace, jsou poskytovány konzultace intenzivněji a častěji, protože vedou k efektivnímu vzdělávání těchto žáků. Pomoc je nabízena také při sestavování individuálních vzdělávacích plánů a při řešení konkrétních výukových a výchovných problémů. Rovněž je nabízena metodická pomoc i při tvorbě preventivních programů této školy. Tyto veškeré metodické aktivity jsou cílené především na pedagogické pracovníky, ale částečně i na rodiče.

Nejdůležitější činnost je ovšem směřována k samotným žákům a jejich zákonným zástupcům. Je potřeba si uvědomit, že vždy záleží na zájmu jednotlivých rodičů a jejich ratolestí. Navíc musím zdůraznit, že rodiče o naši pomoc stojí a mají zájem svým dětem dopomoci k co nejlepším výsledkům. Jedná se konkrétně o rady a doporučení, které by se měly dodržovat, jelikož mají svá opodstatnění. Konkrétně: jak neefektivněji postupovat na přípravě vyučování; jak se systematicky připravovat na vyučování samotné v běžných vyučovacích hodinách, tak i hodinách speciální pedagogické péče a mnohé další důležité aktivity. Podstatou těchto intervencí a konzultací je přiblížení důsledků, jak se mohou problémy žáků projevit při běžných činnostech ve škole i během domácí přípravy a nyní také primárně při on-line výuce. Cílem školního speciálního pedagoga je nastínění této široké problematiky laické veřejnosti, tak, aby došlo k pochopení problémů, které jejich děti mají, v širším kontextu. Bez aktivní spolupráce žák versus rodič versus pedagog není možná stabilizace a ani akcelerace ve výchově a vzdělávání.

Další podporu jako takovou bychom rovněž měli směřovat i do alternativních možností, ve kterých žák vyniká. Zaměření na pozitivní stránky osobnosti mění celkový pohled na žáka, jenž má být vnímán komplexně, tudíž nejen z pohledu deficitů. Těmto žákům je k rozvoji nutno nabízet široké spektrum aktivit šitých na míru, protože ty jsou a budou zdrojem motivace, kterou nutně my všichni zainteresovaní potřebujeme ke zvládnutí jejich nesnází, se kterými se oni musí denně potýkat.

Martina Zemanová

Jak se samostatně učit

Pro potřeby dětí a rodičů v období distanční výuky vypracoval lektor spolku Život bez závislosti.

PŘED UČENÍM:

- Připravte si vše potřebné (poznámky, knihy, počítač, pití, drobné jídlo).
- Odstraňte rušivé vlivy (oznamte všem, že se jdete učit a nechcete být vyrušováni, vypněte veškerou elektroniku, kterou nepotřebujete a mohla by vás rozptylovat).
- Upravte prostředí tak, aby vám vyhovovalo (otevřete okno, pusťte si hudbu beze slov, uklidte pracovní stůl).
- Stanovte si konkrétní cíle, kterých chcete během učení dosáhnout (kolik stránek se chcete naučit, kolik příkladů spočítat, kolik textu napsat...).
- Zvolte vhodné metody učení, které vám vyhovují – je vhodné zapojit co nejvíce smyslů (psaní poznámek, čtení nahlas, výuka někoho dalšího...).
- Nepijte kávu ani energetické nápoje proti únavě (přílišné množství kofeinu, taurinu atd. způsobí, že se nebudete schopni dobře soustředit, ale naopak budete roztržití a učení vám půjde hůř).

PROCES UČENÍ

- Vytvořte si strukturu učení (od nejdůležitějších informací po zajímavosti, je důležité neučit se vše najednou, ale začít u toho nejdůležitějšího – kostry – a postupně přidávat další informace). Pro zvýrazňování použijte maximálně 3 barvy. Projděte celý text, zakryjte ho a zkuste si vybavit, co bylo nejdůležitější (základní body a myšlenky textu, nadpisy, podnadpisy atd. a sepište je na papír).
- Zkuste to, co se učíte, vysvětlit někomu dalšímu (mladšímu sourozenci, rodičům, kamarádům). Při snaze někomu něco vysvětlit zapojujeme různé části mozku, což podporuje proces zapamatování i vybavení si.
- Zůstaňte soustředění. Každé vyrušení prodlužuje čas, který budete potřebovat k naučení dané látky, vypracování úkolu atd.
- Učte se max. 50 minut v kuse a 5 hodin denně (střídejte různé předměty – zapojte více částí mozku, což podporuje proces zapamatování). Po jedné hodině si udělejte 10minutovou přestávku.
- Je dobré učit se pravidelně ve stejnou dobu a ve stejných podmínkách (např. vždy dopoledne ve svém pokoji).

- Učte se z více zdrojů. Čtení jednoho textu např. ze sešitu dokola vás může vést k falešnému dojmu, že už všechno umíte. Když zapojíte více zdrojů, bude vaše učení efektivnější.

PAMATUJEME SI:

90 % toho, co děláme (např. snaha naučit někoho novou látku),
70 % toho, co říkáme (např. účast při diskuzi, argumentaci),
50 % toho, co slyšíme i vidíme (např. video, film),
30 % toho, co jen vidíme (např. text, obrázky),
20 % toho, co jen slyšíme (mluvená řeč),
10 % toho, co čteme (zápisky, knihy atd.)!

PO UČENÍ:

- Myslete na odpočinek. Mozek potřebuje odpočívat, aby mohl nové znalosti řádně utřídit a upevnit.
- Sportujte. Pohyb aktivizuje nejen tělo, ale i mozek.
- Jezte zdravě. Díky správnému jídelníčku se nebudete cítit tolik vyčerpaní, což zvýší vaši schopnost koncentrace na učivo.

Je třeba kombinovat více metod učení, pouhé čtení textu není moc efektivní!

Je efektivnější učit se častěji a kratší dobu, než občas a velké množství najednou!

Filip Šedivý

Zajímavý web:
www.jakserychlenaucit.cz

Duben ještě za pecí

Děti chtějí do školky, stýská se jim po kamarádech. Od 12. 4. se to splnilo aspoň předškolákům. Mysleli jsme si všichni, že už nás zahřeje jarní sluníčko, ale zima se nechce vzdát svého žezla. Navzdory počasí a hromadám sněhu jsme si jaro vykouzlili společně s dětmi aspoň ve školce. A tak šatna rozkvetla jarními květinami a rozzářila se barevnými ptáčky.

S příchodem do školky děti prezentovaly své „domácí úkoly“. Opisovaly písmena, počítaly, doplňovaly, procvičovaly si grafomotoriku a našly dostatek materiálu na výrobu např. velikonočních ozdob. Jsme rády, že se naši kamarádi naučili zodpovědnému přístupu. Zákonným zástupcům musíme poděkovat také za vytvoření podnětného domácího prostředí. Dokazuje to, že spolupráce rodiny a mateřské školy není ani z jedné strany podceňovaná a to nás velmi těší. Vždyť nám všem doopravdy záleží na plynulém rozvoji dětské osobnosti a to navzdory této nelehké době.

PROČ SE SMAJLÍK MRAČIL

S naším omezeným počtem dětí jsme se z vesmíru vrátili zpět na zem. A ráda bych připomněla, že 22. 4. byl Den Země. Děti si v centrech aktivit vytvořily to, co je špatně. Kreslily obrázky se zakouřenými továrnami, ze škopíku s vodou vykouzlily s pomocí barev, modelíny a jiného materiálu špinavý rybník, postavily zničený les plný odpadků apod. Užily si to, ale smajlík, který to celé zastupoval, se netvářil vůbec vesele. A tak to druhý den napravily. Les ožil zvířátky, obrázky zářily barvami a veselými lidmi, papírová řeka byla plná rybiček. Bylo vidět, že tohle se líbí dětem daleko víc a smajlík se hned jinak tvářil. Také nás naši předškoláci přesvědčili, že o tom, co se děje na planetě, toho hodně ví. Co lidem a přírodě škodí, jak získáváme energii, jak třídíme odpad. V rozhovoru v ranním kroužku

Patrika a Mathias třídění odpadů očividně baví

děti vyprávěly, jak s rodiči uklízely les od odpadků nebo čistily potok. Paráda! O to jednodušší je to pro nás učitelky, protože

můžeme navázat a dál rozšiřovat jejich znalosti. To se pak skvěle plánují činnosti, samozřejmě s využitím interaktivní tabule.

Maminka s Dominikem a Sebastiánem zdobí průčelí školky

SÁZENÍ S EKOLÍNKEM

A proto aspoň s Ekolínkem na zahradě něco zasejeme a zasadíme. Děti pak budou zalévat a trhat plevel a hlavně uvidí, jak rostliny porostou, pokvetou. A jestli se budou dobře starat, tak budou i sklízet. Ještě k tomu potřebujeme sluníčko a teplo a proto prosíme paní Zimu, aby ukončila svou vládu. A až budou s námi naši mladší kamarádi, už nám ke štěstí nic chybět nebude.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme našim kamarádům, kteří se zasloužili v době Velikonoc o krásnou výzdobu před vchodem do mateřské školy. Všem nám to vykouzlilo úsměvy na tvářích!

Ivana Chýlková

Adam a Vilém řeší pracovní listy

Martin, Mathias, Lukáš a Veronika zhotovují leporelo o špinavé a čisté řece

Lukáš a Kateřinka při výrobě kontejnerů

Kája a Marek jako policisté: Dej si na nás pozor!

Kateřinka, Nelinka, Lukáš, Kája jako stavitelé výškových staveb, pozoruje je Damián

Náš stavitel dopravních prostředků Tomáš

Nela a Kateřinka na prahu zdravého a zničeného lesa

Marek a Adam ukazují, jak se správně třídí odpad

Lukáš a Kuba vyrábějí špinavý rybník

Takto nakonec vypadala velikonoční výzdoba

Nelinka u tabule ukazuje, jak umí třídit odpad

Kája, Kuba, Veronika a Marianka vyrábějí barevným pískem kontejnery na odpad

ORGANIZACE ZÁPISU DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

V souvislosti protiepidemickými opatřeními a na doporučení MŠMT bude zápis k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2021/2022 do Mateřské školy Čeladná, příspěvková organizace, probíhat tak, aby byla zaručena bezpečnost dětí i dospělých, respektovány individuální možnosti a omezení jednotlivých účastníků a zároveň splněny všechny zákonné povinnosti.

Zápis proběhne od 2. do 16. 5. 2021 bez přítomnosti dětí a zákonných zástupců následujícím způsobem:

1. Vyplňte formulář „Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání“, který je ke stažení na webu školy. Pokud nemáte možnost stažení a tisku, dohodněte si vyzvednutí formuláře s ředitelkou školy na emailové adrese ms.celadna@seznam.cz nebo na telefonním čísle 774 300 847 (v pracovních dnech v době od 8 do 16 hodin).
2. Vyplněnou „Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání“ podejte v období od 2. 5. do 16. 5. 2021.

Způsoby podání přihlášky:

- datovou schránkou do ID 2jhkpxd,
- e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem na adresu ms.celadna@seznam.cz (nelze poslat jen prostý email),
- poštou na adresu školy: Mateřská škola Čeladná, příspěvková organizace, Čeladná 362, 739 12 Čeladná,
- v krajním případě osobně po dohodě s ředitelkou školy (viz kontakty výše).

Žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání musí obsahovat:

- vyplněný formulář „Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání“,
- kopii rodného listu dítěte,
- doložení dokladu řádného očkování (netýká se dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání). V případě, že dítě nebylo očkováno podle očkovacího kalendáře, musí zákonný zástupce kontaktovat na dálku praktického lékaře a vyžádat si od něj potvrzení, že je dítě proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Po obdržení a zpracování „Žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání“ školou vám na e-mail, který uvedete v kontaktech v žádosti, zašleme registrační číslo žádosti a další informace.

Pokud máte dotazy, zodpovíme je na emailové adrese ms.celadna@seznam.cz kdykoliv nebo na telefonním čísle 774 300 847 v pracovních dnech v době od 8 do 16 hodin.

Věra Adamišová, ředitelka MŠ

Předškoláci: Distanční výuka a zpátky do školky

Jak vypadá taková distanční výuka v MŠ, jsme si ještě před rokem nedovedli představit. Pravdou je, že to byla pro nás učitelky, ale také pro děti a jejich rodiče, nová a nelehká zkušenost, kterou jsme museli zvládnout. Výuka v době uzavření naší školky zpočátku probíhala offline. Připravili jsme pro předškoláky a nejen pro ně několik zajímavých úkolů, podle toho, v čem jsme je chtěli rozvíjet a také podle jejich zájmů. Spolupráce s rodiči byla skvělá a tak nebyl problém dávat a získávat zpětnou vazbu.

Později jsme se po domluvě s rodiči rozhodli, že zkusíme online výuku. Byli jsme plní očekávání, jestli to vůbec půjde a zda to bude mít smysl.

A ono to šlo. Zjistili jsme limity této výuky, některé věci s dětmi opravdu přes počítač realizovat nešly, ale spoustu toho šlo. Tak například se podařilo vyrobit si velikonočního zajíčka anebo poskládat hlavu pejska podle návodu, to jsme společně dokázali. Rovněž nebyl problém zahrát si hry. Např. při hře „Čáp ztratil čepičku“, bylo zajímavé, co všechno nám děti v dané barvě přinesly ukázat.

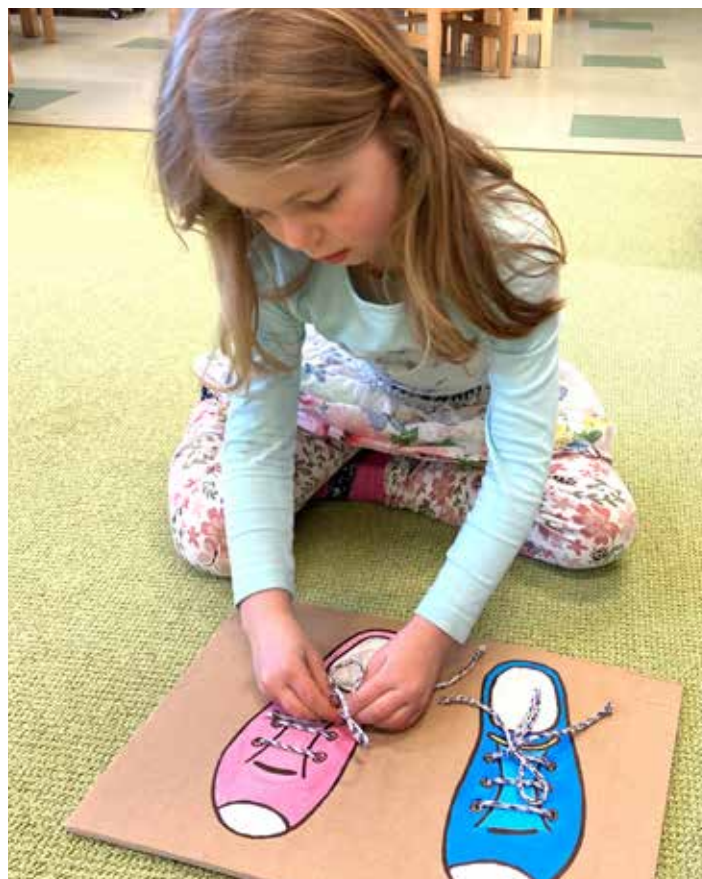
Zkoušeli jsme i předčtenářské dovednosti, určovali první a poslední hlásky ve slovech, slabiky atd. Při hře „Autobus“ děti zase rozvíjely předmatematické dovednosti. Pro mne osobně byl asi největším zážitkem, když si děti chtěly povídat mezi sebou o svých zážitcích a vypadaly při tom spokojeně, jako bychom byli ve školce a povídali si v kruhu. Tohle všechno by bez pomoci rodičů vůbec nešlo, proto bychom jim touto cestou chtěli poděkovat.

ZASE SPOLU. A PRO OSTATNÍ CHYSTÁME VÝZVY

Od dubna se ve školce opět ozývají hlasy dětí. Sice jde jen o skupinku předškoláků a několika dětí rodičů vybraných profesí, přesto jsme rádi, že se opět můžeme scházet. Pro děti jsme připravili téma: Jak jde čas. Povídky si o tom, jak měříme čas, o hodinách a ročních obdobích, o měsících v roce či dnech v týdnu. Děti se proměnily v opraváře hodin, když zkoumaly, jak vlastně hodiny vypadají uvnitř, nebo v designery hodin, když kreslily nebo skládaly hodiny z kostek. S překvapením jsme zjistili, že některé děti už umí poznávat hodiny.

Pro děti, i ty které jsou doma, připravujeme výzvy. Tou dubnovou, hlavně pro předškoláky, bylo: Už si sám zavážu tkaničky. A jak to dopadlo? 100% úspěšnost všech přítomných předškoláků ve školce. K tomu jim moc gratulujeme!

Kamila Kemrová

Stejně jako všichni předškoláci i Helenka umí zavázat tkaničky

Danielka má radost z hodinek, které si vyrobila

Holky tvoří jarní kytku

Návrh hodin od Kubíka

Simonek a Filípek rozebírají starý budík, aby zjistili, co je uvnitř

Jak děti z Čeladenské berušky plnily velikonoční výzvu

Jak to vymyslet, abychom s dětmi zůstaly v kontaktu, když zasáhne nepřízeň osudu a pošle nám do cesty koronavirus? Začíná to sdílením různorodých materiálů, tipů na tvoření, na trochu toho kutilství, chvíle venku, pokračuje online distanční výukou pro předškoláky. To však není vše. Dny, které děti nemohou trávit společně ve školce, se dají zpříjemnit i různými výzvami. Začalo to procházkou hledačkou. Měla u dětí takový úspěch, že jsme pak začaly přemýšlet nad dalšími možnostmi výzev nejen pro naše školkové děti.

A protože se uzavření MŠ protáhlo přes Velikonoce, jeden nápad se nabízel. Vytvořit takovou, která by nějak s těmito svátky jara souvisela. Když jsem se nad tím zamýšlela, vzpomněla jsem si, jak mi můj tatka vyprávěl o tom, podle čeho jsou pojmenovány jednotlivé dny velikonočního týdne. Všem je dobře známá Škaredá středa, kdy se nemáme mračit, jinak bychom se taky mohli mračit celý rok. Také se hodně mluví o Zeleném čtvrtku, kdy si máme dát nějaké zelené jídlo či o Velkém pátku, kdy se otevírají cesty do skal za poklady. Modré pondělí, Žluté úterý či jiné označení pro Velikonoční pondělí – červené – už zná méně lidí. A tak vznikla velikonoční výzva.

TÝDEN PLNÝ VÝZEV

Na Květnou neděli, kterou to vše začíná, měly děti možnost plnit aktivitu venku. Měly najít nějakou jarní květinu. Na Modré pondělí vytvářely svůj návrh modré kraslice. Během Žlutého úterý zabrousily mezi mláďata, která se na jaře rodí, neboť kreslily či vyráběly kuřátko. Na Škaredou středu nám všem ukázaly, jak se umí mračit. Zelený čtvrtek byl spojen s vařením

ze zelených surovin. Dost lidí by asi jako první napadl špenát. Děti však připravovaly s rodiči třeba i polévku nebo svačinku, jejíž součástí byla salátová okurka. Na Velký pátek kreslily mapu k pokladu, nebo jak by mohl poklad vypadat. Někteří se vydali poklad hledat, třeba na Skalku. Na Bílou sobotu se jejich domy a byty linula vůně, když z trouby spolu s rodiči vytáhli čerstvě upečeného beránka. Na Velikonoční neděli nám předvedly, jakou velikonoční výzdobu připravily. Kluci se mohli předvést se svým karabáčem s pentličkami. Vše vyvrcholilo na Velikonoční pondělí, kdy se vydaly po stopách velikonočního zajíčka, aby se pak mohly pochlubit, jaké, většinou čokoládové, dobroty jim nadělil.

VZPOMÍNKY ZŮSTANOU NA FOTKÁCH

Děti, které se rozhodly zapojit, posílaly s rodiči fotky skutečně poctivě. Vytvořily jsme jim z nich památní list, který zachycuje všechny jejich splněné aktivity. Ten jsme jim založily do vzpomínkového alba, aby si po letech mohly připomenout, co vše tehdy prožily.

Kateřina Lusková

Emička si na Zelený čtvrtek pochutnala na zapečených těstovinách se špenátem

Emička se na Velký pátek vydala vypátrat poklad na Skalku

Nikolka předváděla zamračený obličej na Škaredou středu

Emička špejlí zkouší, zda už je velikonoční beránek upečený

Jarní hledačka pro děti

V dubnu jsme pro všechny děti ze školky a jejich rodiče připravili už druhou hledačku, ale tentokrát to bylo i s pokladem, který nebyl ledajaký. Každý, kdo se chtěl hledání zúčastnit, musel vymalovat kamínek, vybrat vhodné oblečení, načasovat si hledání pokladů za co nejpříznivějšího počasí, které v dubnu bylo opravdu hodně aprílové, a vyrazit na cestu.

Stezka vedla od školky kolem řeky Čeladenky. Děti plnily různé úkoly, například měly určit, do kterého kontejneru se vyhazují plasty a papír, poznat jarní kytku, projít se po kládě, obejmout strom nebo pozorovat pupeny stromů. Posledním úkolem bylo najít poklad ukrytý ve starém pařezu. A co tam děti našly? No přece kamínky od svých kamarádů. Vybraly si jeden a ten svůj tam zase nechaly pro dalšího hledače pokladů. A protože se nám předškoláci vrátili po Velikonocích do školky, vypravili jsme se na hledací akci a plnění úkolů i s dětmi ve školce.

Kamila Kemrová

Děti plní jeden z úkolů: pětkrát vyběhnout na cyklostezku a zpět

Budeme mít Čeladnou plnou hrdinů?

V minulém zpravodaji jsme nabídli úklidovou akci komukoliv a kdekoliv v Čeladné. Z našeho pytlomatu na plotě školky postupně mizí pytle na odpad a vidíme, jak se prostředí kolem nás stále zlepšuje. Věříme, že děti, které se podílí na úklidu, nebudou lhostejné k životnímu prostředí a budou o něj pečovat. Ceníme si všech dospěláků, kteří děti takto vedou.

Norťa našel v lese pneumatiku

A abyste měli příležitost zlepšovat životní prostředí i dalšími způsoby, sami za sebe, nabízíme vám všem Kampaň obyčejného hrdinství. Ano, i vy se můžete stát hrdinou. Stačí, když si vyberete jednu, dvě, nebo klidně všechny výzvy: Zasaď rostlinu; Využij ekodopravu; Buď venku; Udělej něco pro ostatní; Zastav letákovou epidemii; Sniž spotřebu vody v domácnosti; Jez zdravě a ekologicky; Šíř informace; Den pro sebe. V týdnu od 10. do 17. 5. 2021 zaznamenávejte plnění svých vybraných výzev do deníčku, který si můžete stáhnout na webu www.celadenskaberuska.cz v rubrice Ekoškola. Až posbíráme deníčky všech zapojených, zveřejníme, co jsme společně dokázali, jak se nám podařilo udržet a zlepšit životní prostředí. Každý je důležitý a nezapomeňte, že velké činy začínají u malých.

Jana Bartošová

Anička s maminkou posbíraly 20 kg odpadu

Kampaň obyčejného hrdinství

Zlepší sebe a pomoz tím zlepšit i tento svět!

Udělej něco pro ostatní

Využij ekodopravu

Buď venku

Sniž spotřebu vody

Měj den pro sebe

Zastav letákovou epidemii

Jez zdravě a ekologicky

Zasaď rostlinu

Šíř informace

Rozálka s Helenkou si často hrají s v lese s přírodninami. K přírodnímu bohatství jsou ohleduplné

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Čeladenská беруška, p.o., Čeladná 389, pro školní rok 2021/2022

KDO JSME:

- Jsme státní mateřská škola, jejímž zřizovatelem je obec Čeladná, školné činí 500,- měsíčně
- Jsme mateřská škola pracující v programu Začít spolu
- Jsme zaměřeni na osobnostně sociální výchovu dětí
- Jsme mateřská škola zapojená do mezinárodního programu Ekoškola
- Jsme škola blízko přírodě, věnujeme se environmentální a polytechnické výchově a vzdělávání, předčtenářské a předmatematické gramotnosti

NABÍZÍME:

- Rodinnou atmosféru
- Individuální přístup
- Kvalitní přípravu pro vstup dětí do základního vzdělávání
- Podnětné prostředí ve třídě i na zahradě
- Další aktivity – kroužek keramiky, angličtiny, taneční pohybové průpravy, kurz plavání, lyžování, návštěvy solné jeskyně, kulturní a zábavné akce nejen pro děti

Vzhledem k mimořádným opatřením vlády v souvislosti s COVID-19 bude zápis k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2021/2022

do Mateřské školy Čeladenská беруška, příspěvková organizace probíhat

od 2. 5. 2021 do 16. 5. 2021 bez přítomnosti dětí a zákonných zástupců

Podrobné informace k zápisu a veškeré formuláře naleznete na www.celadenskaberuska.cz

Pokud nemáte možnost tisku, kontaktujte ředitelku na emailové adrese ms@celadenskaberuska.cz kdykoliv nebo na telefonním čísle 777 364 188 v pracovní dny v době od 8 do 16 hodin.

Možnosti způsobů podání žádosti:

- datovou schránkou do ID wcu4s9
- e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem na adresu ms@celadenskaberuska.cz (nelze jen poslat prostý email),
- poštou na adresu školy Mateřská škola Čeladenská беруška, příspěvková organizace, Čeladná 389, 739 12 Čeladná,
- v krajním případě osobně po dohodě s ředitelkou školy

Žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání musí obsahovat:

- Vyplněný formulář Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
- Potvrzení registrujícího lékaře dítěte
- Kopii rodného listu dítěte (nebo jeho originál k nahlédnutí při osobním předání žádosti)

Na Vás a Vaše děti se těší
tým zaměstnanců MŠ Čeladenská беруška

Dopis naší Zemi

Ne nadarmo se naše mateřská škola může pyšnit titulem Ekoškola. Děti se pravidelně zapojují do dětského Ekotýmu, sadí s námi rostlinky, pomáhají při úklidu zahrady a mnoho dalšího. Snažíme se u nich vytvářet kladný vztah k přírodě a respekt k jejímu bohatství tak, aby i ony samy přemýšlely nad tím, jak přírodě, a celkově planetě Zemi, můžeme pomáhat.

Při spoustě příležitostí vnímáme, že se to vyplácí. V týdnu, kdy planeta Země slavila svůj svátek, se nám do ruky dostala inspirace v podobě dopisu pro ni. A tak jsme se děti zeptali, co by naší Zemi vzkázaly a za co by jí poděkovaly. Vzešly z toho odpovědi, ze kterých je jasné, že i děti tohoto věku se o přírodu zajímají a není jim lhostejná.

A CO DĚTI PLANETĚ ZEMI VZKÁZALY?

„Chci Ti poděkovat za...“: Za to, že nás chráníš.

(Rozálka); Za to, že nám dáváš kyslík. (Helenka)

Děti vnímají, že nám planeta poskytuje spoustu důležitých věcí pro náš život. Že ji k němu potřebujeme.

„Nejvíce se mi líbí...“: Sluníčko. (Helenka); Květiny.

(Helenka); Motýlci. (Nikolka)

Děti z naší školky často pozorují rostliny, hmyz a drobné živočichy při procházkách přírodou, hrách v lese či na zahradě, a snaží se k nim být ohleduplné tak, jak jen to ve svém věku dokážou.

„Obdivuji na Tobě...“: Stromy a kameny. (Davídek)

Děti často zkoumají růst stromů, prohlížejí si tvary kamenů, staví z nich domečky pro lesní skřítky.

„Někdy se bojím...“: Že přijde koronavirus, zemětřesení. (Simonek, Vojta); Že na Zem spadne meteorit.

(Andy); Že na ní nebude žádná voda. (Simonek)

Některé děti velmi intenzivně vnímají nynější situaci s koronavirem. Protože se s tím, co přináší (opatření, testy), se již také potkaly.

„Odpusť všem lidem...“: Že na zem vyhazují odpadky.

(Helenka); Že doma topí uhlím. (Danielka)

Děti nás samy upozorňují na odpadky pohozené v lese nebo na školním hřišti. Nosí nám je, ať je vyhodíme do popelnice. Občas si na to, že viděly odpadky někde, kam nepatří, vzpomenu i v ranním kruhu, a pak popisují to, jak je odnesly s rodiči do kontejneru.

„Prosím Tě...“: Ať roste co nejvíce květin. (Vojta); Ať je tu více kamenů. (Davídek)

„Nelíbí se mi...“:

Když trháme kytky, které nemáme. (Rozálka)

Děti se v rámci školky snaží o rostliny pečovat. Zalévají květiny ve třídách spolu se školnicemi. Pomáhají nám s rodiči pěstovat sazeničky ze semínek, abychom je pak společně mohli vysadit na naši zahradu.

„Budu se snažit...“: Uklízet odpadky z lesa. (Vojta); Zasadit nové stromy. (Simonek)

„Je důležité, abychom my lidé...“: Na ni byli moc hodní. (Nikolka)

K tomuto poslednímu bodu není co dodat. Když se každý budeme snažit pomáhat přírodě tak, jak to dělají děti z naší školky, bude naše planeta hned o něco lepší místo pro život.

Kateřina Lusková

Pozvánka na křest knihy, která tu ještě nebyla...

On se ten nadpis jeví jako odvážný, či dokonce přehnaný. Ale dosavadní knihy o Beskydech jsou buďto plny krásné přírody, nebo nádherných fotografií, případně zajímavých příběhů ze života lidí či lesní zvěře. Tohle všechno dohromady bude obsahovat kniha s názvem

HAJNÍ A HÁJENKY BESKYD

Kniha bude samozřejmě o hajných a o jejich hájenkách. Ale také o drvoštěpech (drvařích) a o lesních dělnících. A také o řadě generací hajných, techniků – lesníků a myslivců. I o tom, jak dcera hajného Havla zaujala svým zpěvem na Hukvaldech Leoše Janáčka. A také o tom, jak spravovaly a spravují svěřená území Lesy České republiky, Biskupské lesy, Arcibiskupské lesy a další subjekty.

Autoři se nevyhýbají ani otázkám tragických střetů hajných s pytláky i pytláctví v současnosti. Popisují život zvířecích obyvatel lesa, přinášejí nejrůznější zajímavé příhody a věnují také jednu z kapitol tomu, zda vrátíme do Beskyd tetřevy. V knize má své místo historie se vším všudy, leč také současnost. A myslivost.

Texty doprovázejí zajímavé snímky místních fotografů, kteří si již dávno vydobyli své místo na slunci. Namátkou jmenujeme: Marcel Fucík, Rudolf Jarnot, Petr Kasal, Josef Konečný, Alfred Krzemien, Petr Lukeš, Stáňa Slováková, Milena Vaculová, Pavla Zemaníková a mnozí další.

Křest knihy bude dne 11. prosince 2021 (sobota) ve společensko-kongresové hale Prosper Golf Resortu Čeladná od 16.00 hodin. Bohatý kulturní program, občerstvení, netradiční křest knihy. Objednejte si místa již nyní.

Kniha je navíc obohacena o velice zajímavé vzpomínky pamětníků, techniků a lesníků z revírů patřících obcím Čeladná, Hukvaldy,

Hájenka na Samorostlém – ani její fotka a příběh nebude v nové knize chybět

Krásná, Kunčice pod Ondřejníkem, Morávka, Podolánky, Ostravice, Raškovice, Staré Hamry a další. Vzpomínají hajní, myslivci a šéfové lesních revírů. Odvíjí se před námi historie starých lesnických rodů a současně absolventů lesnických učilišť a škol; jejich zajímavé příběhy a poznatky.

Autoři nezapomněli ani na lesnickou minulost. Během vídeňského studia Josefa Konšela na budoucího lesníka na něj nejvíce zapůsobil jeho profesor Adolf Ritter von Guttenberg (1839–1917), jehož otec Johann Ritter von Guttenberg byl vedoucím odboru pro lesní hospodaření v Tamsweg. Adolf Guttenberg se s nadaným studentem velice sblížil. Oba zastávali názor, že les má člověk pěstovat v souladu s ekologií

a ekonomikou, i když používali jiný slovník, než ten dnešní. A to je poselství do naší současnosti i do budoucnosti.

Kniha vyjde v listopadu 2021 v reprezentativním formátu A4, ve tvrdých deskách, na křídovém papíře s barevnými fotografiemi a o pěti stech stranách.

Vydavatelem knihy je Okrašlovací spolek Rozhledna z Čeladné. Autoři Petr Anderle, Oldřich Boháč a další. Vaše případná podpora nám umožní, aby byla jako vždy prodávána za lidovou cenu 490 Kč. Jak jsme říkali od počátku u předchozích „beskydských knih“, „aby si ji mohla ze svého důchodu koupit i babička ze Starých Hamr...“

pa, red

Kontakt na vydavatele: Okrašlovací spolek Rozhledna, Čeladná 42, 739 12 Čeladná

E-mail: ondrejnikrozhledna@seznam.cz; petr.anderle@tiscali.cz **Telefon:** 724 100 646

Číslo účtu: 186 745 03 59 / 0800. **Forma podpory:** objednávka závazného odběru určitého počtu výtisků knihy; případně finanční příspěvek. Za jakoukoliv podporu děkujeme.

Z PŘIPRAVOVANÉ KNIHY O HAJNÝCH A HÁJENKÁCH NA POLESÍCH ČELADNÁ A PODOLANKY

S čeladenskými a podolanskými lesy je úzce spjat lesnický rod Dohnalů

Učarovala jim zdejší krajina sebevědomě se pyšnicích lesních komplexů, protkaných zejména v podolanské části jedinečnými enklávami obydlených osad. A veškerá tato neposkvřená přírodní krása byla současně celá jakoby chráněná věncem okolních hor, kopců a lesních hřebenů, počínajíc majestátným Smrkem, přes Daličany, Zlaté díry, Samorostlé, Trojačku, Lhotskou, Přední Mečovou, Zadní Mečovou, Bařiny, Skurečenu, Čertův Mlýn, Meguru, Kněhyni až po Malou a Velkou Stolovou.

Každý z těchto jedinečných, výjimečných a přírodně hodnotných lesních komplexů měl své ochránce a ty největší znalce, kterými byli místní hajný, z nichž někteří měli to štěstí, že mohli svoji službu vykonávat v přidělených služebních hájenkách. Ty nejstarší hájenky byly postaveny v době, kdy zdejší lesy patřily pod olomoucké arcibiskupství. Arcibiskupský lesní rada razil zásadu, že nejlépe a nejodpovědněji může vykonávat svoje služební povinnosti hajný, kterému je oporou jemu přidělená hájenka, která byla umístěna obvykle na pokraji daného hájenského úseku. Z těchto dob pochází jedna z nestarších hájenek čeladensko-podolanské oblasti, hájenka Ráztoky, kterou jste mohli najít v jejím původním stavu až do konce 70. let na enklávě napravo od lesní cesty z Podolanek směr Martinák.

HAJNÝ BRUNCLÍK

V té době zde sloužil hajný Brunclík, jeho paní byla švadlena. Místní muži a ženy přes léto pracovali v lese – káceli stromy, vyklízeli klestí, čistili chodníčky, sušili seno pro koně, stavěli krmelce. V zimě nacházeli své útočiště v přilehlém stavení k hájence. Věnovali se mimo jiné i pletení proutěných košů na dřevo a seno. Dnes již tam ale hajného nenajdete, protože státní lesy ji díky nevyužití v roce 1979 prodaly do soukromých rukou. V současnosti je hájenka přestavěna na stylový soukromý objekt k bydlení, který si však stále zachovává svůj prapůvodní ráz bývalé hájenky, což majiteli slouží jenom ke cti. (Bližší informace k této hájence v další části našeho povídání o čeladenských a podolanských hajných a hájenkách).

Dnes již bývalá hájenka na Plucnarce v centru Podolanek sloužila za arcibiskupů hajnému Josefu Děckému (1900-1944). Její historie je spjata s jeho násilným smutným úmrtím, které se odehrálo na konci druhé světové války. Šel za každodenní práci do lesa, kde narazil na ozbrojené pytláky. Ti hajného při přestřelce usmrtili a pak okradli a vysvlékli z šatů. Jeden

z nich si je dokonce oblékl. Manželka hajného pohlédla z okna a uviděla známý oděv. V jakém šoku asi musela být, když si vzápětí uvědomila, že jej měl na sobě úplně cizí člověk. Tuto tragickou událost bude navždy připomínat pomníček vystavěný přímo na místě skonu hajného Josefa Děckého. Válka těžce zkoušela všechny osadníky, každý pocítil útlak a strach z násilí. Pokud jde o hájenku samotnou, jedna část byla později přestavěna na byt pro lesní dělníky a v druhé části vznikl obchod se smíšeným zbožím. Bylo vystaráno – bylo kam chodit nakoupit i setkat se s přáteli a povykládat si. V současnosti je však obchod zrušen.

Do dnešních dnů se pak ještě zachovala bývalá hájenka na Samorostlém, rovněž patřící do místní části Podolanky. V čeladenské části zůstala z bývalých provozních hájenek zachována toliko ta „V Kůtě“, se kterou se můžete „potkat“ na pravé straně cesty z Horní Čeladné přes Smrček na Ostravici.

DOBA ZAPÁLENÝCH HAJNÝCH

V tomto místě bych chtěl svoje povídání již více a konkrétněji zaměřit na zdejší živý lesní personál, tj. hajné a technický personál na polesích Čeladná a na polesí Podolanky, a to záměrně v časovém období let 1960-1985. Bylo to období skutečně opravdové a pravdatné lesní služby s většinou velmi zapálených hajných, kteří si toto povolání skutečně svobodně a z lásky k lesu a všemu živému v něm zvolili a ani na chvíli by je nenapadlo, že by měli dělat něco jiného. Za dobu 25 let, o které chci psát, se na obou zmíněných polesích vystřídala nejméně jedna, ale v řadě případů i dvě generace těchto hajných. A já se domnívám, že je plně na místě všem těmto „lesním bardům“ naráz vyjádřit hlubokou úctu a poděkování za vše to dobré, co pro zdejší lesy a přírodu, a to většinou i nad rámec svých základních povinností, vykonali.

Polesí Čeladná na konci minulého století

Z nejdéle sloužících, právě ve výše zmíněném časovém období let 1960-85, to byli u sloučených polesí Čeladná a Podolanky (proběhlo v roce 1973-74) tito páni hajní: Alois Štefek, František Syrovátka, Bohuslav Kurečka, Jiří Kopáček, Vladislav Bednarský, Augustin Gola, Josef Břuska, Miroslav Havel, Josef Němec, Hubert Kuděla, Josef Kurečka, Jiří Krupař, Bohuslav Chasák, Jiří Kurečka, Jaroslav Chrápek, a spolu s nimi i dlouholetý vedoucí polesí Čeladná pan Vladislav Dohnal a jeho manželka paní Anna Dohnalová – administrativní pracovnice polesí.

Ale nyní je potřeba podniknouti malý výlet do historie, abychom si řekli, kde jsou počátky a kořeny toho, že všem třem generacím lesáckého rodu Dohnalů čeladenské a podolanské lesy natolik učarovaly, že zde zakotvili a část svých životů i sloužili na nejrůznějších pozicích. A ptáte se, odkud vlastně Dohnalovi do Čeladné přišli?

ODKUD PŘIŠLI HAJNÍ DOHNALOVÉ?

Ani všichni kolegové hajní možná nevěděli, že už za olomouckých arcibiskupů sloužil na Čeladné jako hajný v letech 1919-1923 nestor rodu pan Rajmund Dohnal (ročník 1891), který se do Čeladné přestěhoval z rodné Podhradní Lhoty u Rajnochovic se svojí manželkou Annou a prvorozeným synem Bohumilem (1919), a to na základě arcibiskupské umístěnky.

No a za dobu své služby v Čeladné se hajnému Rajmundovi Dohnalovi narodil v březnu 1923 druhý syn Vladislav, jinak budoucí vedoucí polesí Čeladná, jak budu později jeho životní příběh vyprávět. V té době rodina hajného bydlela v č.p. 167 na Horní Čeladné, což byl objekt naproti známému hostinci U Lysků, později přejmenovanému na hostinec Kněhyně, neboli U Holčáků.

Ale životní a profesní cesta pana Vladislava Dohnala nebyla tak jednoduchá a přímočará, jak by se z výše uvedených faktů zdálo... Nejprve mu osud určil z Čeladné odejít, aby se sem po devětatřiceti letech opět vrátil. Ještě v průběhu roku 1923 dostal jeho otec Rajmund Dohnal umístěnku na pozici hajného v arcibiskupských lesích Chropyně, konkrétně na hájenství Bochoř u Přerova. Novým bydlištěm se tak rodině stala hájenka č.p. 118. Oběma jeho synům, staršímu Bohumilovi i mladšímu Vladislavovi, se tátova služba u lesů natolik zalíbila, že se „potatili“ a ve svém profesním životě se vydali v jeho stopách.

Bohumil vystudoval hranickou Střední lesnicko-technickou školu a po jejím absolvování odešel z Bochoře za prací zpět do Beskyd, kde v roce 1939 nastoupil jako arcibiskupský lesní asistent na Kavalčankách. Po roce byl přidělen jako hajný na Podolanky. Za svého působení na Podolankách se seznámil se svojí pozdější manželkou Ludmilou, která pocházela z nedaleké Ostravice.

V roce 1944 byl Bohumil přidělen jako hajný na Mírov a v roce 1947 se vrátil zpět do Beskyd na polesí Hutě, kde zastával dlouhá léta až do roku 1974 funkci vedoucího polesí. Poté přešel na ústředí Lesního závodu Ostravice, kde pracoval až do svého odchodu do důchodu v roce 1979 jako hlavní inženýr závodu. S manželkou Ludmilou měli tři syny Bohumila, Rostislava a Jiřího. Bohumilova mladšího bratra Vladislava to také velmi táhlo do beskydských hor, ale zejména jeho profesní dráhu velmi poznamenala nešťastná událost, kdy při plnění svých každodenních služebních povinností dne 19. 2. 1945 tragicky zahynul jeho otec Rajmund Dohnal.

V tu dobu byl již jeho syn Vladislav kvalifikovaným lesníkem – v roce 1944 složil v Brně státní zkoušku pro lesní ochrannou a pomocnou technickou službu. Předtím, po absolvování dvouleté obchodní školy (1938-1940), získával praxi u olomouckého arcibiskupství – lesního úřadu v Ostravici a sloužil postupně na polesích Podolanky, Samčanka a Salajka. Všude tam měl možnost blíže poznat všechny druhy prací, které jsou spojeny s lesním provozem, což se mu v pozdějších letech jeho služby velmi hodilo.

ZPÁTKY NA HUKVALDY

Po tragické události nastoupil mladší syn Vladislav nejprve na místo po svém otci (aby se maminka nemusela stěhovat

Hájenka v Ráztokách do roku 1979

Vedoucí polesí Vladislav Dohnal

z bytů), avšak byl příliš mladý na místo, o které se ucházelo až 38 zájemců. Hájenství Bochoř bylo převážně v rovinaté krajině a o místo zde měli zájem i služební nárok starší hajní, kteří si nějaký ten rok odsloužili v horách.

Vladislav Dohnal pracoval na místě hajného po svém zemřelém otci do konce března 1946. Pak byl přeložen na hájenství Dolní Hynčina u Lesního úřadu Mírov na Zábřežsku. V téže roce se také oženil s Annou Dohnalovou, rozenou Pěchovou. V roce 1950 nastoupil jako vedoucí polesí v Ondřejovicích a v roce 1952 přijal místo vedoucího těžebního střediska ve Zlatých Horách. Neštěstí tentokrát nešlo po horách. V roce 1955 tragicky zahynula jejich nejstarší devítiletá dcera a manželka naléhala, aby změnili místo pobytu. A tak se v roce 1956 Vladislav vrátil do oblasti Beskyd, kde přijal uvolněné místo vedoucího polesí v Oboře na Hukvaldech. Hned měl práce nad hlavu. V roce 1957 se nad Oborou přehnala větrná smršť, při níž bylo zničeno dosavadní ráhnové oplocení. Zvěř zde chovaná se rozutekla do okolí. A tak Vladislav organizoval stavbu nového drá-

těného plotu, sháněl daňky a muflony zpět. Tehdy navrhl, aby byl jako součást obory přibrán vrch Kazničov, což bylo nejprve zamítnuto a po osmi letech realizováno. Jenže to byl již Vladislav Dohnal, mimo jiné známý milovník jelenů neboli „zvěře vysoké“, zpátky ve svém rodišti na Čeladné.

Někdy v roce 1961 mu totiž navrhnul jeho bratr Bohumil, aby se ucházel o místo polesného na Čeladné, které se uvolnilo odchodem ing. Jana Baránka. Jakkoli to bylo místo poměrně obtížné, od roku 1945 se zde za šestnáct let vystříдалo šest polesných. Jenže byli tam a stále ještě jsou jeleni.

A právě sem nastoupil 15. ledna 1962 nový polesný, Vladislav Dohnal. Zdejší personál, především hajní,

jej velmi dobře přijali a on sám v nich měl potřebnou lidskou i profesní oporu. Vždyť tak spolehlivých, obětavých a službě u lesů oddaných hajných, jako byli u čeladenského polesí především nestoři pan Alois Štefek a pan František Syrovátka, až tak moc nepotkáte. Kromě nich je potřeba vzpomenout a poklonit se i všem dalším čeladenským hajným a technickému personálu od Augustina Goly, Miroslava Havla, Josefa Břusku, přes Jaroslava Chrápka, technickou polesí paní Annu Dohnalovou, až po ty nejmladší, jako byl Josef Kurečka a v současnosti jediný žijící pamětník ze jmenované sestavy hajných – pan Jiří Krupař.

Stačili dohlížet na veškeré práce od školkařské činnosti přes zakládání lesa sadbou, celou pěstební činnost a výchovu lesních porostů až po mýtní a obnovní těžbu dřeva. Nu, a protože sloužili v jelenářské oblasti, byl jejich nedílnou náplní i odborný doprovod loveckých hostů na odstřel jelenů. Za tím účelem jim dobře posloužila nejen pravidelně a s láskou udržovaná myslivecká zařízení, jako byla síť loveckých chodníků, kazatelny k pozorování zvěře, ale také účelně zbudované lovecké chaty

k odpočinku a přespání účastníků loveckých akcí.

SALAŠKA NA KNĚHYNI

V oblasti čeladenského polesí to byla především lovecká chata Hubertka na Smrku a pak lovecká chata Leopoldka na Velké Stolové. Třetí a nejmladší loveckou chatou na polesí pak byla Salaška pod vrcholem Kněhyně. Tak šel lesnický život a lesní provoz u polesí Čeladná bez velkých změn až do roku 1973, kdy na základě reorganizace v rámci celého Lesního závodu Ostravice došlo ke slučování původních (menších) polesí ve větší celky. Tak došlo i na polesí Čeladná, které se v daném roce sloučilo se sousedním polesím Podolanky, kde byl vedoucím polesí pan Jiří Kopáček. Polesí mělo 4 hájenské úseky s hajnými Bohuslavem Kurečkou, Vladislavem Bednarským, Josefem Němcem a Hubertem Kudělou. Dále tam byl technik polesí Bohuslav Chasák a v průběhu nastoupil na úsek ke svému otci jako druhý hajný Jiří Kurečka.

Po sloučení obou polesí zůstal vedoucím polesí pan Vladislav Dohnal, jeho zástupcem byl Jiří Kopáček a kromě administrativní síly, paní Anny Dohnalové, rozšířil nově vzniklé polesí provozní technik pan Bohuslav Chasák.

Vladislav Dohnal pracoval ve funkci vedoucího polesí Čeladná do roku 1985. Zhruba pět let předtím využil mimořádné možnosti, která se mu naskytla díky prováděným reorganizačním opatřením s provozními budovami u LZ Ostravice. Požádal o možnost odkoupení několik let nevyužívané a tudíž stavebně chátrající hájenky v Ráztokách v oblasti Podolaneck, jako řešení svého bydlení s manželkou na důchod.

STĚHOVÁNÍ DO RÁZTOK

Koncem prosince 1979 se manželé Dohnalovi skutečně stali majiteli hájenky, o jejíž koupi požádali, a tím současně odstartovali období několik let trvající generální opravy této bývalé hájenky, což si vyžádalo poměrně velký rozsah stavebních a jiných speciálních prací. Vše se nakonec podařilo dobře zvládnout a tak se mohli manželé Anna a Vladislav Dohnalovi v létě roku 1985 přestěhovat z budovy polesí na Čeladné, kde žili více než 23 let, na zasloužený odpočinek do vlastní rekonstruované hájenky v Ráztokách. Zde bydleli až do roku 1997, kdy tento objekt prodali a s ohledem na zdravotní stav pana Vladislava Dohnala se odstěhovali bydlet nejprve ke své dceři a pak k mladšímu synovi Vladimírovi do Raškovic na Frýdecko-Místecku.

Polesný Dohnal a hajný Štefek s lovci jelena

Bůh k sobě povolal pana Vladislava Dohnala v roce 2001. Takže byl u toho, když se jeho nejstarší syn Jiří Dohnal (*1949), co do pracovního zaměření, rovněž potatil. Jiří vystudoval lesnickou fakultu, před jejím ukončením se v roce 1971 oženil s Marií, rozenou Šimčákovou, ze Pstruží u Frýdlantu nad Ostravicí. Praxi získával nejprve u LZ Ostravice na polesí Staré Hamry, později přešel k Lesnímu závodu Frenštát pod Radhoštěm a posléze na provozní oddělení Podnikového ředitelství státních lesů v Krnově. V letech 1980-1989 vykonával funkci ředitele Lesního závodu ve Velkých Karlovicích. Jiří má s manželkou Marií 3 syny, žádný z nich však pomyslnou štafetu lesnického povolání po tátovi nepřevzal. Takže čtvrtá generace lesáckého rodu Dohnalů se díky této skutečnosti již nezrealizovala. Zasloužený odpočinek nyní tráví manželé Jiří a Marie Dohnalovi v Hošťálkově na Vsetínsku.

Mladšímu bratru Vladimíru Dohnalovi (*1955) učarovala technika. Vystudoval VŠB, strojní fakultu a svoji inženýrskou praxi započal v tehdejších „Válcovných plechu“ v Lískovci u Frýdku-Místku. Po několika letech přešel do investičního oddělení Pivovaru Radegast v Nošovicích, kde pracoval až do svého odchodu do důchodu.

Avšak ani on „lesařině“ neutekl. V roce 1978 pojal za manželku Květuši, rozenou Kurečkovou. Tedy dceru legendárního hajného Bohuslava Kurečky. V současnosti oba žijí na důchodě v Raškovicích. Mají také 3 syny, ale žádnému z nich povolání obou dvou dědečků a strýce Jiřího rovněž neučarovalo.

Do lesácké rodiny Dohnalů pak ještě zakotvil i mladý lesník Bohuslav Chasák, který se v roce 1979 oženil s Danou Dohnalovou (*1957), mladší sestrou Jiřího a Vladimíra. Polesný Vladislav Dohnal měl celkem 5 dětí, v současnosti žijí oba jmenovaní synové Jiří a Vladimír a z původních 3 dcer (Vladislava, Hana, Dana) žije již jen nejmladší Dana Chasáková.

LEGENDÁRNÍ BOHUSLAV KUREČKA

Se stejnou pokorou a úctou, s jakou píše o lesáckém rodu Dohnalů v předešlé části, bych chtěl podrobněji připomenout také dva nejdéle sloužící legendární hajné v oblasti Podolanek, a to pana Bohuslava Kurečku a pana Vladislava Bednarského. Hajný Bohuslav Kurečka se narodil 26. listopadu 1926 (+12. 4. 1993) na Bařinách v rodině Josefa a Veroniky Kurečkových. Bohuslavovi přirostla láska k lesu a přírodě k srdci, jako jiných prošel odborným vzdělávacím kurzem pro lesníky

v Klimkovicích a později začal pracovat jako úkolář na polesí Podolanky, vedoucím byl v té době pan Jan Kořínek.

Jeho kvalifikace postupně rostla až na pozici hajného. Les, zvířata a přírodu miloval. Rychle vykonával práce kolem hospodářství a již byl v lese. Tam kromě odborné práce vyspravil krmelec, donesl v zimě seno, tam vyčistil lesní pěšinu. Ale věděl, kde má jeleny, kde přespávají srnky a který strom je třeba přednostně pokácet, aby se mu nerozmnožil kůrovec. Od roku 1956 bydlel se svou rodinou v lesáckém dvojdomku v Ráztokách a v roce 1971 se přestěhovali do lesáckých bytů pod polesím Čeladná.

HAJNÝ VLADISLAV BEDNARSKÝ

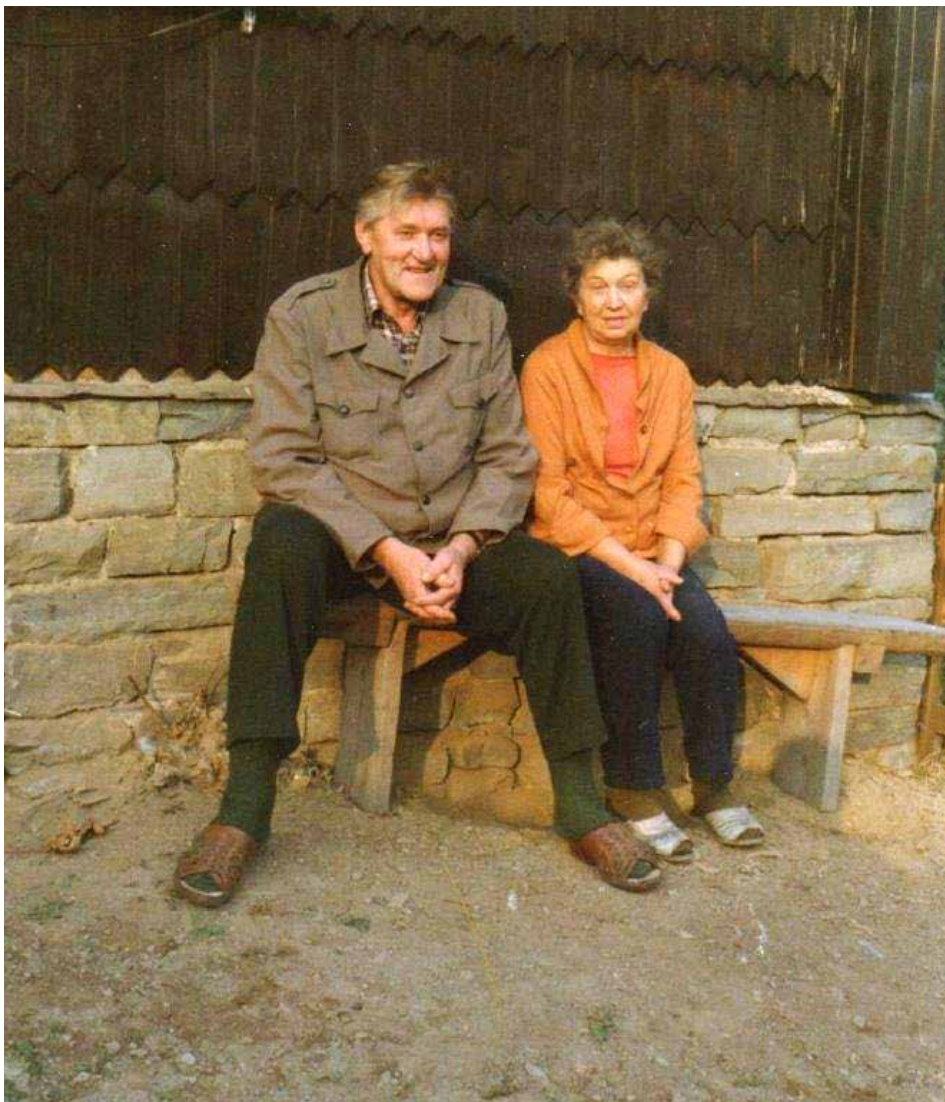
Zvelebené stavení na krásném místě na kopečku nad hájenkou v Ráztokách již dnes nestojí. Někdy po roce 1998 bylo zbouráno a nový majitel vystavěl na jeho místě větší srubový dům. V roce 1963 se, po hajném Augustinu Golovi, nastěhoval do hájenky v Ráztokách hajný Vladislav Bednarský. Spolu s ním i manželka Pavla a tříletá dcerka Ilonka.

Hajný Bednarský pracoval na sousedícím lesnickém úseku, který zasahoval z Podolanek až do oblasti Kněhyně. Byl ve

službě velmi obětavý, kamarádský a svůj úsek za velmi krátkou dobu velmi dobře poznal a plně se s ním sžil. Co mohl, tak nechal svými lesními dělníky opravit, ať už to byl úsek povodní poškozené přístupové lesní cesty, mostek přes potok anebo různé přístřešky pro dělníky. Vrcholem jeho snažení v oblasti klasických lesních staveb byla stavba lovecké chaty na Meguře, nazvaná proto příznačně Megurka. Hlavně jeho zásluhou tak vznikla alespoň jediná lovecká chata v oblasti původního polesí Podolanky. Velkou změnu do Ráztok pro rodiny obou hajných přinesl rok 1963, když zde obec zavedla elektřinu. Život byl rázem jednodušší, ale to hlavní, tj. přeci jen větší odloučenost od běžného života, to se nezměnilo. To byl zřejmě hlavní důvod, že rodina hajného Vladislava Bednarského „vydržela“ v hájence v Ráztokách jen do roku 1965, kdy se přestěhovala do jedné půlky nové dvouhájenky, postavené v přímém sousedství vedle budovy polesí Podolanky.

Pan Bohuslav Kurečka odešel do zaslouženého důchodu v roce 1986 a pan Vladislav Bednarský v roce 2000. Ten je nejen velkým pamětníkem, ale také stále aktivním myslivcem. Z jeho vyprávění se řada vzpomínek promítla i do povídání o hajných a hájenkách na polesí Čeladná a polesí Podolanky. (Text byl po konzultaci upraven a doplněn rodinami Jiřího Dohnala a Květuše Dohnalové.)

Petr Anderle, Oldřich Boháč

Vladislav a Anna Dohnalovi na důchodě v Ráztokách

O lesnických aktivitách rodu Dohnalů jsme diskutovali koncem února 2021 v Podolánkách, díky pohostinnosti bývalého hajného Vladislava Bednarského. Na snímku zprava Vladislav Bednarský, manželé Marie a Jiří Dohnalovi, dále pana Jiřího bratr Vladimír s manželkou Květuší, rozenou Kurečkovou. Zcela vlevo Petr Anderle, spoluautor této knihy. Spoušť fotoaparátu stiskl druhý spoluautor Oldřich Boháč, kterýmžto pádem na snímku chybí.

Jana Bártová o snímcích pořízených z okna podkrovního bytu v DPS: Je úchvatné kochat se prchavými okamžiky světelných proměn našich krásných hor

Paní Janu Bártovou (*1954) z Domu s pečovatelskou službou v Čeladné jsem poprosila o rozhovor, protože mě zaujaly její komentáře, připojené k fotografiím, které přihlásila do loňské fotosoutěže na téma „Moje nejmilejší fotografie“. V BRC Čeladná organizujeme tuto soutěž amatérských fotografů už 10 let. Téma je každý rok jiné a přihlásit se může kdokoliv. Se snímky a s vysvětlujícím dopisem přijela osobně až k nám do kanceláře rozvoje a marketingu. V úvodu ke svým fotografiím napsala:

„Dřív jsem hodně cestovala po celé Evropě, prožila spoustu zajímavého a viděla mnoho krás. Ale protože už špatně chodím, stále více se musím zdržovat doma. Přesto i doma je možné stále znovu prožívat radost z nevšedních zážitků a krásy, která je všude kolem. Proto si dovoluji přihlásit do Vaší soutěže soubor svých fotografií s názvem OKNO. Všechny soutěžní fotografie jsem totiž pořídila ze střešního okna našeho podkrovního bytu v Domě s pečovatelskou službou v Čeladné. Je úchvatné kochat se prchavými okamžiky světelných proměn našich krásných hor, jak je umí vykouzlit slunce.“

A tak jsem v půlce března ve čtvrtém patře domu za čeladenským náměstím mohla poslouchat vyprávění o životních peripetiích této neobyčejné ženy a jejího manžela. Poslouchala jsem s takovým zaujetím, že jsem úplně zapomněla na respirátor na

obličeji. Připomněla mi ho až nabídnutá vlastnoručně upečená bábovka...

Paní Bártová, co Vás přivedlo k účasti v naší soutěži?

Vaši Čeladenskou fontánu jsem si vzala ve vestibulu obecního úřadu cestou k lékaři. A zrovna v tom čísle byly podmínky soutěže. Leták byl také vyvěšený ve výloze Infocentra na náměstí. Vždycky jsem ráda fotografovala, a tak mě téma „Moje nejmilejší fotografie“ hned zaujalo.

Pacientkou BRC jste nikdy nebyla?

Ne, ne, vaší pacientkou jsem nebyla nikdy*. S manželem jsem byla v Darkově jako doprovod a později jako pacient s onemocněním páteře. Jezdíme s manželem na léčení společně jako tandem, protože on pro své zdravotní omezení nemůže být sám. Bolavé koleno mi budou, jak doufám, operovat v Karvině. Už bych to potřebovala...

*Poznámka: Až v dalším průběhu rozhovoru přišla při prohlížení rodinných fotografií řeč

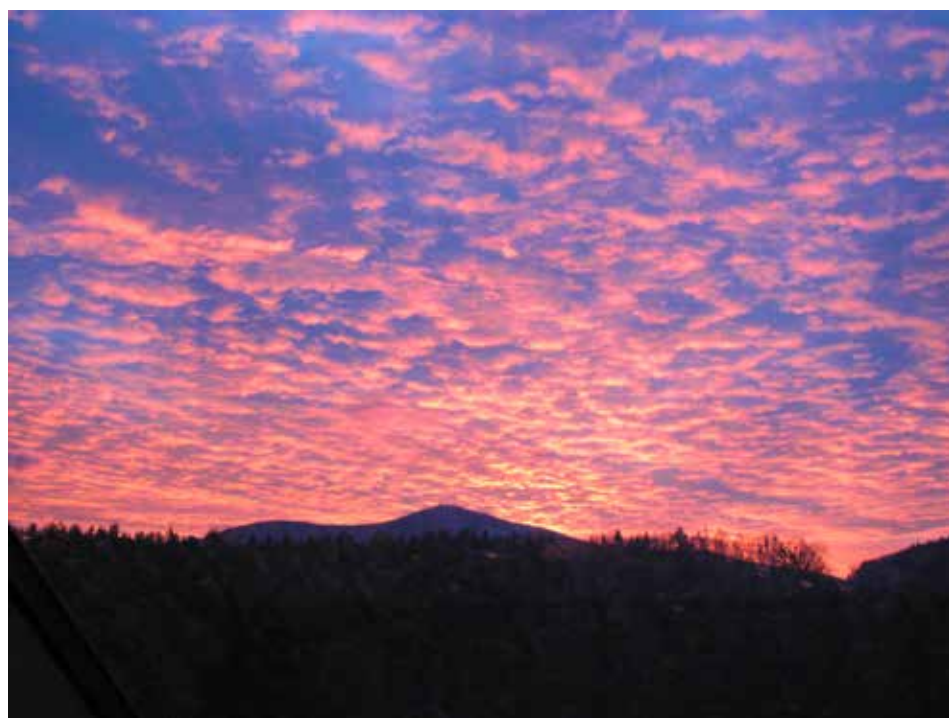

na to, že k Beskydskému rehabilitačnímu centru paní Bártová přesto daleko nemá. Její dcera zde totiž pracuje.

Z HAVÍŘOVA DO ČELADNÉ

Jak dlouho žijete v domě s pečovatelskou službou?

Tak to vám musím povědět od začátku. Manžel pracoval jako IT specialista u policie. Až do začátku roku 2013, kdy ho postihla těžká mozková příhoda. Pamatuji se na to dobře, protože to byla sobota a vnuk měl jít druhý den k prvnímu svatému přijímání. Manžel chtěl jít ještě předtím do práce něco dokončit. Přemluvila jsem ho, ať nechodí. Po obědě si šel odpočinout a našla jsem ho pak v křesle bezvládného. Poznala jsem podle výrazu obličeje, že je to mrtvice. Ihned jsem volala záchranku a ta ho odvezla do nemocnice v Karvině. Kdyby ho postihla tato příhoda v práci, už by tu nebyl, nikdo by ho tam nenašel včas. Naději nám v nemocnici téměř nedávali. Měl špatnou prognózu – mozkový infarkt s následnými komplikacemi. Nemohl mluvit, jíst ani se hýbat. Rok jenom ležel, nejdříve v nemocnici v Karvině, pak byl přeložen do Rehabilitačního sanatoria Lázní Darkov v Karvině, kde jsem byla s ním jako doprovod. A z lázní už šel rovnou sem do Čeladné, kam jsem se za jeho nepřítomnosti přestěhovala.

Jana Bártová: Červánky nad Lysou horou (11. 3. 2018)

Jak se manželův stav vyvíjel?

To, že jsem se přestěhovala do Čeladné, byl vlastně malý zázrak, ale ne jediný. Po dvou dnech v karvinské nemocnici se manželův stav začal zhoršovat. Nastaly komplikace – krvácení do mozku a masivní otok mozku. Všechno smrtelné diagnózy. Lékař rozhodl o převozu do Fakultní nemocnice v Ostravě-Porubě, kde ho měli okamžitě operovat. Věděla jsem, že je zle, a tak po dohodě jsem manželovi zavolala kněze s prosbou o pomazání nemocných. Manžel ale nebyl pokřtěný, a tak to kněz nemohl udělat. Tehdy manžel komunikoval jen pohybem očních víček, a tak jsem se ho zeptala, zda souhlasí se křtem. Bylo zjevné, že ano, a pro kněze bylo zavření a otevření očí dostatečným souhlasem. A tak manžel odjížděl na kritickou operaci do Ostravy pokřtěný. Šance na přežití byla mizivá, ale manžel přežil a po-

stupně se začal zotavovat. Ale byl to běh na dlouhou trať.

Jak jste si v Čeladné zvykli?

Bydleli jsme předtím v Havířově v panelákovém bytě. V Čeladné bydleli původně můj děda s babičkou. Oba pocházeli z Karviné. Když děda po 40 letech práce v hornictví odešel do důchodu, měl zaprášené plíce, proto hledal bydlení někde na čerstvém vzduchu. A tak v roce 1959 koupili dům v Čeladné. Tak se stalo, že od svých pěti let jsem trávila všechny prázdniny u dědy a babičky a nezapomenutelné zážitky v tomto nádherném koutu Beskyd formovaly mé šťastné dětství. Teď v tom domě bydlí naše dcera s manželem a s jejich šesti dětmi. Toužila jsem se sem vrátit, žádost o bydlení v domě s pečovatelskou službou nám podala dcera. A byla jsem moc vděčná, že

Jana Bártová: Zamrzlý výhled do přírodních krás (7. 1. 2015)

jeden byt byl volný právě v době, kdy manžel propustili z nemocnice. Do původního bytu jsme se vrátit nemohli, manžel byl v té době na vozíku a my bydleli ve čtvrtém patře bez výtahu. Potřeboval moji celodenní péči, naštěstí jsem v té době byla už čerstvě v důchodu. Postupně se ale jeho stav pomalinku zlepšoval, no a vidíte, teď v lednu jsme měli 45. výročí svatby.

DARY, KTERÉ POMÁHAJÍ

Co vám pomáhalo náročnou péči o manžela zvládnout?

Víra, naděje a láska – to jsou hlavní dary, které mi vždycky pomáhaly. Ano, mám někdy z určitých situací strach, ale nejsem zoufalá. Mám důvěru, že nejsem sama a že je nad námi všemi „velký režisér“. Mnohokrát jsem si ověřila, že i špatné věci vedou nakonec k dobru. To sice hned nevidíte, ale časem se to ukáže. A tak si v těžkých chvílích říkám: „Pane, ty víš, proč...“ Jsem šťastná. Bez víry v Boha bych starosti a péči o manžela neunesla. V knězi a svém zpovědníkovi mám zázemí, které potřebuji.

Jak probíhá váš všední den?

Manžel se během těch let stal částečně soběstačným. Chodí bez opory, denně vyráží na dopolední procházku. Chodí sám, protože já už špatně zvládám chůzi. Rozumíme si spíš beze slov, mluví ve slabikách, nepíše, i přesto, že za ním tři roky docházela logopedka. Ale dokáže si sám i něco pomalu přečíst. Mým velkým koníčkem je fotografování, klasická hudba, zejména Beethoven a Bach. Ráda vařím i pečuji. Když se nás tady sejde celá rodina, dcera s manželem, syn s manželkou a 6 vnoučat je nás i s jejich psem 13. Ráda uvařím třeba svíčkovou a na Vánoce se sem do jedné místnosti vejeme i se stromkem (usmívá se).

Jana Bártová: Radhošť v ohni zapadajícího slunce (29. 12. 2019)

Mám starý počítač – velkou bednu z roku 2007 s monitorem a s tiskárnou, ale používám ho jen jako psací stroj a k ukládání fotografií. Internet nechci, kdyby se něco pokazilo, nevěděla bych, co s tím. Občas si píšu svoje zážitky, když neruším manžela hučením počítače. Mám je zpracované formou románu s vymyšlenými postavami. Ale do knihy mi ještě hodně chybí. Ve škole mě nejvíc bavila čeština, dějepis a zeměpis. Tuhle zálibu jsem si dříve plnila cestováním.

CESTOVATELSKÁ VÁŠEŇ

Jaké země jste procestovala?

Cestování jsem potřebovala jako odreagování od psychicky náročné práce zprostředkovatelky na Úřadu práce v Havířově. Jezdila jsem na poznávací zájezdy s cestovní kanceláří sama, manžel na cestování moc nebyl. Byla jsem tak v Itálii, Švýcarsku, ve francouzských Lurdech na Azurovém pobřeží, ve španělském Monseratu, v Barceloně, Madridu a v Santiagu de Compostela. Viděla jsem nádherné chrámy a kláštery v Portugalsku, navštívila jsem světoznámé poutní místo Fatimu i hlavní město Lisabon. Procestovala jsem také Pobaltí, Skotsko a Skandinávii. Krásné vzpomínky mám na Petrohrad. Silné dojmy ve mně zanechal Izrael – Svatá země, koupala jsem se v Mrtvém moři a projela judskou pouští. Byla jsem v Norsku, daleko za polárním kruhem až na nejsevernějším bodu Evropy, na mysu Nord Cup, kde slunce v létě nezapadá.

Vím, že jste navštívila i mnoho poutních míst.

Pro členy naší farnosti svaté Anny v Havířově jsem 19 let organizovala zájezdy na různá poutní místa v celé republice. Cestovali jsme vždycky velkým autobusem, spali jsme většinou v poutních domech. Pro každého jsem připravila takový itinerář a mapu. První část byla o místech, která navštívíme, ta druhá měla duchovní obsah, který se k těm místům vázal. Jezdil s námi pan farář, a tak jsme měli vždycky i čas na rozhovory. Navštěvovali jsme hlavně poutní místa, ale samozřejmě i zajímavé přírodní oblasti nebo muzea. Byli jsme například v porcelánce v Dubí, ve Hřensku, slovenský Dunajec jsme sjížděli na pltích, krásný zájezd byl na téma „Slovenská gotika“. Vůbec první zájezd po otevření hranic byl do Říma v roce 1992, ten byl organizačně hodně náročný. Skončila jsem v roce 2010, kdy už jsem začala špatně chodit.

To byl impuls, proč jste se místo cestování pustila do přednášek?

Viděla jsem hodně úžasných míst a je škoda nechat si to jen pro sebe. Když teď už se bohužel nemůžu vzdálit z domova na déle než jen několik hodin, uzrálo ve mně rozhodnutí udělat ze svých cest přednášky, doplněné fotografiemi. Chtěla jsem se o své zážitky rozdělit s jinými lidmi. Třeba jim to přineslo radost.

[Poznámka: Paní Bártová se výrazně podílí na činnosti Senior Clubu, který v domě s pečovatelskou službou působí od roku 2010. Pro návštěvníky a členy klubu kromě recitace a zpěvu připravila 15 cestovatelských přednášek a zatím 6 dílů cyklu Na úsvitu českých dějin.]

Nechybí vám cestování?

Vůbec ne. Tady v Čeladné je nádherně, vrátila jsem se do míst svého dětství, kde jsem vyrůstala. V bytě máme střešní okna, mraky můžu pozorovat rovnou z gauče ráno hned po probuzení a pak celý den, jsou to úžasné světelné proměny.

Když někde potřebujeme jet, vezmu auto a je to. V 51 letech jsem si udělala řidičák. Autoškola v Havířově měla tehdy slogan „No problem“, to se mi líbilo, a tak jsem našla odvahu se přihlásit. Byla jsem tam se samými 18letými studenty (usmívá se). Starší Škodovku mi dal syn, a když dosluhovala, zrovna vedle obchodu, kam jsem chodila nakupovat, byla prodejna Toyota. Jednou hodně přšelo, tak jsem se tam zašla schovat a prohlížela jsem si auta. Ten mladý muž, co ke mně přišel, se mi moc ochotně věnoval, vysvětlil mi splátky a všechny možné podmínky, a tak máme od té doby červený Yaris. Syn zrovna skončil studia, a tak to rozpočet unesl. Nic jsem dopředu neplánovala a ono to vyšlo.

Jana Bártová: Letní východ slunce (1. 7. 2018)

Ale přesto, kdybyste mohla jen kamkoliv, které místo by to bylo?

Určitě Bodamské jezero v jižním Německu, na tamním ostrově Reichenau je bývalý benediktinský klášter Augia. Přečetla jsem si o něm knihu a to místo musí mít silného genia loci – ducha místa. Druhé v pořadí by bylo určitě Turecko, chtěla bych vidět Kapadokii. Je to krásná země, ale to už je jen zbožné přání.

Udělat krok do tmy

Na závěr bych chtěla říct, že když osud neplánovaně přehodí výhybku našeho života na jinou kolej, neznamená to konec všeho. Ba právě naopak. Může to být výzva k novému začátku. Pravda, nejdříve to bolí a člověk je ze všeho vyděšený. Ale pak je potřeba se oklepat, zorientovat se v nové situaci a udělat první krok. Krok do tmy. Teprve když ho uděláme, otevrou se před námi dveře do světla. A pak další a další... Jen je třeba se zvednout a udělat ten první krok! Po čase člověk zjistí, že život je krásný, i když jinak, než původně chtěl.

PŘÍKLADY TÁHNOU...

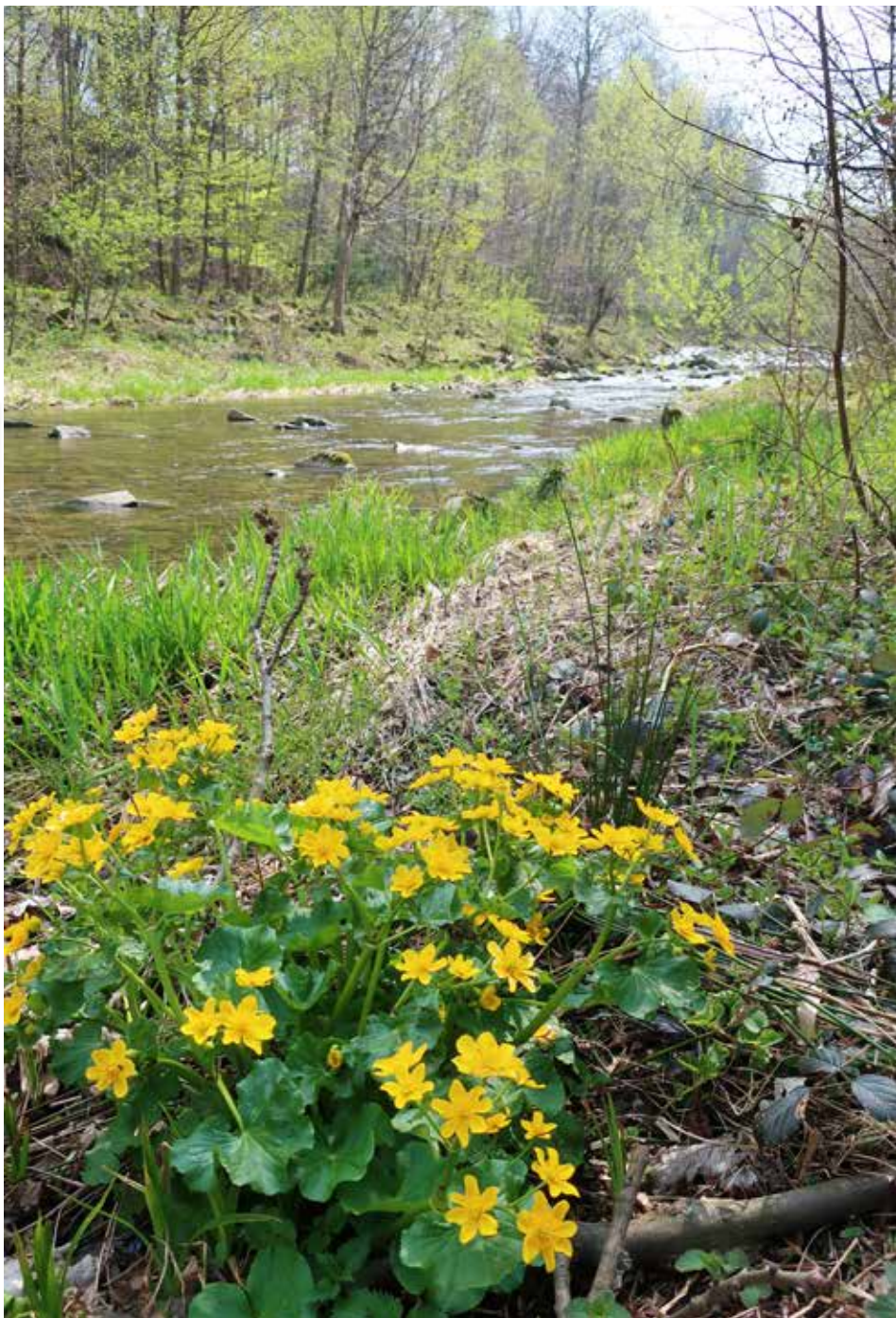
Přístup k životu paní Jany Bártové je jen dalším dokladem, že pohled na okolní svět souvisí také s naším věkem. Zpravidla, čím jsme starší, tím více si vážíme být jen drobných příležitostí k prožívání radosti, malých zastavení a „odměn“. Takový přístup k životu je ale zároveň darem, který ne každý má, bez ohledu na to, kolik mu je let.

U nás v rehabilitačním centru se o tom můžeme přesvědčovat denně. Potkáte pacienta, který sotva jde o francouzských holích, ale s jiskrami radosti v očích vám řekne, že už to zvládne na konec chodby a že je venku krásně, protože konečně přší. A pak jiného, který se stále mračí na celý svět a všechno je špatně, třebaže se u nás zbavil krutých bolestí v zádech.

Záleží jen na nás, který přístup ke svému životu a prožívání si vybereme. Trable a špatné dny má každý. Ale i v těch nejčernějších dnech se můžeme podívat z okna, zda tam nezahlédneme podobné červánky a světlo, stejně jako paní Jana Bártová...

Za rozhovor a za milé setkání děkuje

Andrea Anderle Adamová

Jana Bártová: Řeka čaruje (nesoutěžní snímek)

Jana Bártová: Čapí krmení, 21. 8. 2018 v 11:43 (nesoutěžní snímek)

Pacientka BRC Romana Konečná: Mám to tam u Vás moc ráda...

Následující řádky jsme vybrali z korespondence s naší pacientkou paní Romanou Konečnou. Kvůli svému onemocnění se u nás léčila opakovaně a v nejbližších dnech přijede opět po roce do svého oblíbeného léčebného domu Polárka. Paní Romana nám napsala jako jedna z účastnic loňské fotosoutěže, ale zároveň se soutěžními příspěvky nám poslala také svoje další fotografie. Ty spolu s jejím vyprávěním o tom, jak prožívá svou rehabilitaci v Beskydském rehabilitačním centru, mohou být „pohledem do zákulisí“. A zároveň rozhodujícím závažím na misce vah těm, kdož třeba s rehabilitací váhají. Jak se tedy u nás pacienti mají?

Velice ráda fotím a celkově mám velký počet fotografií. Jsem však fotograf amatér. S obyčejným fotoaparátem, žádný profík. Nejvíce fotografií mám s přírodou, pak také s různými jídly, dezerty, protože „jíme očima“ a já moc ráda zdobím a vymýšlím různá zdravá jídla, například i s jedlými květinami. I na Polárce během svého pobytu jsem chodila na bylinky a jedlé květinčky a zdobila s nimi obědy, hlavně polévky. Hned byly veselejší a „rozkvetly“. I sestřičkám se líbily rozkvetlé polévky, když je náhodou u mne uviděly během roznášení jídla. Také naše odpolední soukromé dezerty rozkvetaly. V okolní neporušené přírodě byla spousta bylinek a kytiček, které jsem v rámci vycházek trhala.

Jídla jsem zdobila hlavně bršlicí (říká se jí „kozí noha“, má blahodárné účinky pro organismus), výhodou je, že kolem Polárky hojně roste. Také pampelišky a sedmikrásky z přilehlé louky jsem využila. Vždy čerstvé jsem před obědem nasbírala. Během pobytu jsme také popíjeli výluh z čerstvých bylin, používala jsem například popenec,

Romana Konečná se nechala vyfotit s ledním medvědem - stejně jako mnoho dalších pacientů. Medvěd je strážcem vstupu do Polaria, chladové terapie, při níž se využívá teplot až minus 120 stupňů.

jahodník, maliní, borůvčí, bršlici, jitrocel a smrkové výhony. Vypůjčila jsem si od ochotných sestřiček konvici na čaj a louhovala bylinky ve studené vodě. Studená voda

nezničí vitamíny a účinné látky. Lahodný nápoj jsem sestřičkám dala ochutnat. Třeba si na to vzpomenou...

Jídla podávaná pacientům si paní Konečná individuálně dotvořila bršlicí, sedmikráskami a pampeliškami

Věřím, že i přes složitou nynější dobu k vám opět budeme moci s přítelem přijet na OLÚ (odborný léčebný ústav). Jsme pacienti s roztroušenou sklerózou a pravidelné rehabilitační pobyty mají pro nás velký význam a prospívají k udržení našeho „stavu“. Rádi bychom letos přijeli opět koncem dubna a opět na Polárku. Je naše oblíbená, jako taková i s celým milým a vstřícným personálem.

Já, která kvůli svým bolestem vstávám brzy ráno a potřebuji rozhýbat tělo. Každé ráno vycházím do přírody a z Polárky je do ní blízko. Toulky ranní přírodou bývají obvykle od 5.45 do 6.30. Oblíbila jsem si

mimo jiné i golfové hřiště, které ráno zeje prázdnotou. Chodím totiž ranní rosou bosky, což je blahodárné pro tělo, a k tomu je golfové hřiště nejlepší. A to prosím pěkně, i když překvapivě z jara napadl sníh a někdy překvapil i mrazík. Pozdravím ptáčky, kteří krásně štěbetají, srnky a zajíce, kteří se tam z rána prohánějí. Mám tam svůj oblíbený krásný strom. Je to dub, který vždy pozdravím, když přicházím, a pohladím, když odcházím.

Říkala jsem si, že alespoň „bosý“ chodník čeká někde u Polárky, nebo někde v areálu BRC, mohl pro pacienty třeba být zbudovaný. Když jsem pracovala v Domě s pečovatelskou službou jako pečovatel-

ka a kulturní referentka, tak jsem takový nechala zbudovat v naší tělocvičně. Mohu říci, že mne moc těšilo a nikdy nezapomenu na šťastný výraz starší paní na vozíčku, která říkávala: „Tam na ty kamínky, tam chci ještě jít...“

Vrátím se k ranní vycházce: Když se na Polárku vracím z ranní zdravé vycházky, jsem plná energie, kterou mi příroda věnovala. A může začít rehabilitační den s úsměvem. Vždy mívám nějaké nové zážitky a sleduji krásný východ Slunce. O to se pak dělím s přítelem, kterého po příchodu z vycházky probouzím, abychom se v 7 hodin s chutí vydali na snídani.

Tak vidíte, já se prostě vždy nechám unést a začnu něco psát navíc, i když jsem chtěla jen pár řádky odpovědět. Prostě, mám to tam u Vás moc ráda...

Při ložském pobytu navštívili s přítelem naučnou stezku Beskydské nebe na Horečkách ve Frenštátě pod Radhoštěm, na snímku je v maketě hnízda orla skalního

Co je bosý chodník

Poznámka redakce:

„Bosý“ chodník, o kterém se paní Romana zmiňuje, je propioceptivní či sensorický chodník s různými druhy přírodních povrchů, které tvoří například šišky, kamínky, mech, zemina nebo plochy z větví a různě tvarovaného dřeva. Jak už napovídá název, chodí se po něm naboso. Na chodidlech se nachází velké množství drobných nervových zakončení, která jsou pro mozek cenným zdrojem informací o kvalitě či struktuře terénu, po kterém chodíme. Plosky nohou jsou významnou reflexní zónou, a tak je chůze naboso zároveň kompenzací chůze v botách, masáží, relaxací a výbornou „rehabilitační procedurou“. Bosý chodník máme v plánu vybudovat v hlavním areálu BRC během letošního roku.

připravila Andrea Anderle Adamová

Josef Kalus: Vzpomínky

Medailony mých rodičů (pokračování)

Na druhý den, nežli jsem vstal, byl už Filip dávno vzhůru, sám a beze mne si všechno upravil, což mne zrovna udivilo, a už pomalu, zvolna, ale jistě hází člunkem, osnova se mu trhá, sotva že člunkem sem tam hodí a bidlem útek přiklepe – on trpělivě váže, v prstech se mu nitky rozlézají – on usmívá se váže a váže, až se divím a žasnu, kde se mu ta svatá trpělivost bere: já bych už dávno do všeho střelil a utekl od takové práce na míle.

„Ať mi v mušelíně nenaděláš nějakých hnízd a kazů, to ti pravím!“ nutím se do přísnosti, ale v duši mám opravdovou radost, jak se synek obratně k řemeslu bere a všemu rozumí. Kluk toho dopoledne moc nenadělal, jen tak loket, ale mušelín byl rovný a hladký jak karta, bez jediné zkrzky.

Sotva odložil po obědě lžici, už sedí za stavem, přebírá nohama jak v tanci, člunkem hází, že se jen osnovou kmitá, lehounce, hravě a v taktu nitky přitlouká bidlem a vesele si notá a propěvuje. Sousedé ho špičkují, že brzy nějak zapomněl na latinské „Oremus slabiscus“, ale hoch nikoho neposlouchá a hledí si jen práce, snad nikoho ani nevidí ani neslyší, tak je do ní zabrán: do večera má již několik loktů.

Když si vyšel po práci chvíli na zahradu od-

dechnout, přiskočil jsem honem k jeho vařtatu, na člunku jedno kolečko uvolnil a druhé pevněji přitáhl, že se ani neotáčelo, v brdě několik hadla-fů nařízl, některá oka jejich stáhl, podnožky popustil – tak jsem na synka znova nalíčil. Ale skoro ráno, jsem ještě v posteli, Filip už bidlem přitlouká, i cívek si sám nasoukal a tká a tká, nitky hbitě váže a vesele propěvuje, až chalupa hučí.

Přinášeli tkalci moji z Bečev dílo v krosnách, nařizují Filipovi, ať jim vydá osnovy a vypočítá, kolik do každé je potřebí skroutků bavlny: kluk je s tím spíše hotov nežli já. Chystám tovar do Trnavy na trh, škrobíme, ženu synka k tomu: umí to. Kusy naškrobeného zboží nakládám mu na bedra jako na mezka, odnáší to hbitě do sušárny, rychle rozvěsí a přichází pro další náklady. Beru ho do mandlovny, aby mi vypomohl při skládání:

Památník Josefa Kaluse

nemohl jsem si vyvolit lepšího pomocníka. Osnovu ztyřelou, na které si měl vylámat zuby, do dvou týdnů sdělal a předložil mi údělek bezvadný, ba mistrný. Byl jsem překonán.

Filip už na studie nešel, ale zůstal doma tkalcem a když si odbyl dvě leta vandru ve Vídni, aby nebyl odveden k vojsku, oženil jsem ho ve dvaceti letech a je už dnes tátou devíti synů a tří dcer.

(pokračování příště)

Připravila: Zuzana Bajgarová

POTŘEBUJETE POMOCI?

BEZPLATNĚ NABÍZÍME POMOC A PODPORU OSOBÁM S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

hledání práce

jednání na úřadech

bydlení

doprovod k lékaři

řešení finanční situace

vyřízení sociálních dávek

vyřízení invalidního důchodu

Můžeme společně hledat naději, motivaci, vaše přání, zkusit první krůčky na cestě ke změnám a stát při vás při jejich realizaci.

Navštívit nás můžete v kanceláři, nebo za vámi přijedeme kamkoliv ve Frýdku-Místku, Frýdlantu n. O. a okolních obcích.

ZOOM – sociální rehabilitace
Sadová 604, 738 01 Frýdek-Místek
e-mail: zoom@charitafm.cz
tel.: 603 488 176, 731 759 039
facebook: ZOOM Frýdek-Místek
www.charitafm.cz

CHARITA FRÝDEK-MÍSTEK
ZOOM

Odměna pro luštitel: kniha Petra Anderle

Tajenka z minulého čísla: OBVOĐÁK Z ČELADNÉ ZAHÁJIL OČKOVÁNÍ PROTI NEMOCI COVID. Výhru získává Filip Dospiva. Opět hrajeme o krásnou historickou knihu Petra Anderle. Odpovědi se jménem a adresou posílejte na OÚ Čeladná nebo na e-mail zpravodaj.celadna@seznam.cz.

AUTOR: -KAWI-	NAPADAT	NAUKA O REČNICTVÍ	OSAHAT	TOUHA PO BOHATSTVÍ	DOMÁCKY ATANAS	UKAZOVACÍ ZÁJMENO	ZNAČKA AMERICA		ČESKÝ KNIHOVNÍK	EDÉM	LATINSKÁ ZKRATKA SOUHVĚZDÍ VOLANS	ZNAČKA OSMIA	GENEALOGIE		ZAČÁTEK ZÁVODU	PENĚŽNÍ SOUSTAVA STÁTU	TEPRVE KDYŽ	CITOSLOVCE SMÍCHU
PŘÍCHUTĚ							REČ ELEMEN- TÁRNÍ ČÁSTICE							ŽÁR (KNIŽNĚ) NÁSILÍM UTRHNOUT				
1. ČÁST TAJENKY																		
KOZÁČKÝ NÁČELNÍK							SLOVENSKÝ „OREL“ PROSYČO- VAT SOLI					VIETNAM- SKÉ SÍDLO KNĚŽSKÁ ČEPIČKA					NAŠE SÍDLO	ŽENSKÉ JMÉNO
ZÁMOTEK HOUSENKY						OPĚRENEC TĚLESNÁ ÚJMA					TYP KOBERCŮ RUSKÁ ŘEKA							
ALŽÍRSKÝ PŘÍSTAV					VÝNOS Z PŮJČKY DOMÁCKY IZÁK				JÍST (DĚTSKÝ) NÁŠ BÝV. PREZIDENT							ZN. ELEK- TRONVOLTU NORSKÁ MINCE		
CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO				FIALKOVÁ SILICE RODIČ				ZAHALOVAT DEN V TYDNU							SLOVENSKÝ „KDO“ VYDLABANÉ OTVORY			
SLOVENSKÝ „JESTU“		OHON PRVEK CHŮZE					POHNUTÍ MYSLU HARABURDÍ							BEZPILOTNÍ LETOUN DOMÁCKY SVATAVA				
ČASTO JEDNAT TAKTICKY													ČÁSTI VĚT EVROPA- NOVA					
	SKUPEN- STVÍ HMOTY	HRDINA JMÉNO PAPOUŠKA				RYCHLE POČÍTAT (NÁREČNĚ)						MUŽSKÉ JMÉNO MONGOLŠTÍ PASTEVCÍ					2. ČÁST TAJENKY	LIHOVINA Z RÝŽE
NÁŠ BÝVALÝ SKOKAN NA LYŽÍCH					UBÝTOVNA NA KOLECH ŘÍČKA						SESTRA XENIE ROVY							
DOUŠEK				ČESKÝ KAMERAMAN UČINIT PODÁNÍ					ŠPICE MN. ČÍSLO) CIZOKRAJ- NÁ RYBA							SLOVENSKÝ „AR“ FRANCOUZ, MALÍŘ		
ZNAČKA RUMUN- SKÝCH LETADEL			UHLIČITAN DRASELNÝ RODIČKA (OBEČNĚ)					SLOVENSKÁ OBLAST PROSTÁ PLAVIDLA						SPZ PRAHY- ZÁPAD KDO LŽE				
NATOČIT							PŘEDLOŽKA VÝMĚŠEK ÚST							SLOVENSKÝ „LĚK“ KDO OŘE				
	SNAD (KNIŽNĚ)	ETIOPSKÉ SÍDLO 3. ČÁST TAJENKY				ZBĚBLCI STŘEŠNÍ KON- STRUKCE							POŽÁR JEDEN ZE SMYSLŮ					ELEKTRICKÝ NABÍTÁ ČÁSTICE
MONGOLSKÁ SPRÁVNÍ JEDNOTKA						KUSY KMENŮ ZÁMĚRY						BAVĚ SE S HRAČKAMI VZDOR						
ŠUMIVÉ VINO					TRÍDA GYMNÁZIA FILMOVÉ PIŠNÍČKY						ZPÁTEČNÍK PLÁČ					SPZ KOLÍNA MENŠÍ PERO		
	ZNAČKA MILAMPÉRU SLOVENSKÝ „JEV“		IDENTICKÝ VZNIKLÉ PROGRAMY ŽÁK					TAMBURAŠ, TRSAČÍ NÁSTROJ POMLUVA							MUŽ HON			
KAMARÁD POSTAVIČKY HELE			VĚHLAS RUSKÉ SÍDLO					KROUCENÍ NÁZEV PLANETKY						LĚČKA GLAZURA				
DEZIN- FEKČNÍ PRO- STŘEDKY							PTAČÍ VĚZENÍ A SICE						PŘÍSTAV (ZASTARALÉ) PLEMENO PSA					PAŠOVANÝ KONTRA- BAND
VCHODY						DOMÁCKY ARIÁN PÁSEMNĚ HORSTVO						HAVÍŘ (KNIŽNĚ) SLOVENSKÝ „MOŘE“						
	TÍM SMĚREM ZEŠILENÝ ZÁPOR				SVÁZEK SLÁMY ŽABÍ CITOSLOVCE						ŠATNÍ MOTÝLEK OKOLO (BÁSNICKY)				SPZ OPAVY ZNAČKA KALORIE			
BEZPŘÍ- ZVUČNÁ DOBA V TAKTU				PŘESPOLNÍ BĚH FRANCOUZ, „ZLATO“				MENŠÍ HORA RUSKÝ SOUHLAS								NAŠE MĚSTO TAHLE		
CITOSLOVCE POVZBUZENÍ			MEXICKÝ BÁSNÍK A DRAMATIK				ZBOŽŇOVAT (KNIŽNĚ)											POMŮČKY: AJMAK, ARZE, ATUZ, BRAČ, DRAN, KALEVALA, KRESAK, OR, ORON, PIET, TRÁN, YR
NÁZEV HLÁSKY M			VELRYBÍ TUK				KARELO- FINSKÝ EPOS											

Prodej drůbežího masa z přebytku ze dvora:

KRŮTY, KUŘATA, KAČENY

Drůbež běhá volně po trávě a v lesním porostu, je krmena šrotem, pšenicí, ječmenem, naklíčeným obilím, kopřivami a bramborami.

Maso je v kuchyňské úpravě.

Možnost bezpečného dovozu zdarma až k Vám domů.

Volejte 723 199 786

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Hledám pronájem 2+1, 2+kk nebo 1+1 větších rozměrů. Nejlépe v rodinném domku. Mohu vypomoci v domě, na zahradě. Mám zkušenosti s opatrováním starých lidí. Jsem důchodce. Děkuji.
Jaromír Literák, Čeladná 192, mobil 605 062 731

NABÍZÍME VEŠKERÉ MALÍŘSKÉ A NATĚRAČSKÉ PRÁCE

Malby:

bytu, RD, novostavby, rekreační střediska, penziony, školy, školky, hospody, restaurace, firmy, JZD, nebytové prostory

Nátěry:

střechy, fasády, pergoly, ploty, železné konstrukce, radiátory, lodní kontejnery, dekorativní stěrky

Čištění:

Plastového obložení RD, zámkové dlažby

Nabízíme dárkové poukazy

Kontakt:

Tel: 606 058 430

E-mail: maliri.maliri@email.cz

FB: Malíř Malir

Zajišťování služeb z oblastí

Fyzická ostraha majetku

Ochrana osob

Převoz hotovosti a cenin

Elektronická ostraha objektů

Odhalování nelegální
zpravodajské techniky

Pult centralizované ochrany

ČOS - Česká ochranná společnost a.s.
Kolejní 1323/12, Ostrava
mob: +420 602 106 063
tel: +420 596 124 315
www.cosas.cz

...a bezpečí má jméno

Nabízíme připojení Vašeho bytu, apartmánu, chaty nebo sídla Vaší firmy k novému pultu centralizované ochrany „KRONOS“, který svými parametry vysoce převyšuje současné standardní PCO. Systém lze přizpůsobit na míru, dle Vašich požadavků a potřeb.

ZÁSAHOVÁ SKUPINA PŘÍMO V ČELADNÉ

RYCHLOST - SPOLEHLIVOST - BEZPEČÍ - TRADICE

Vzhledem ke zvýšenému nápadu majetkové trestné činnosti Vám nabízíme výhodné zabezpečení Vašeho rodinného domu, apartmánu, chaty nebo provozovny.

Naše služby poskytujeme v obcích Čeladná, Frýdlant nad Ostravicí, Pstruží, Kunčice pod Ondřejníkem a Ostravice.

Připojíme Váš již existující elektronický zabezpečovací systém na náš pult centralizované ochrany, případně Vám připravíme návrh na zabezpečení Vašeho objektu.

Pomocí nových mobilních aplikací můžete mít neustále přehled o Vašem objektu také prostřednictvím Vašeho mobilního telefonu.

Samozřejmě je také možnost zapojení hlásičů požáru.

Neváhejte nás oslovit na níže uvedených kontaktech.

cos@cosas.cz, 733 311 311

Ordinační hodiny v květnu

Obvodák z Čeladné / MUDr. Návrátilová

Je nutné se objednat! Tel.: 558 684 044

Pondělí

injekce 6:45-7:30
ordinace 7:30-13:00

Úterý, čtvrtek

odběry, injekce 6:45-7:30
ordinace 7:30-13:00

Středa

injekce 13:30-14:00
ordinace 14:00-18:00

(pouze pro pracující, objednané a akutní stavy)

Pátek

injekce 6:45-7:30
ordinace 7:30-12:00

Web: www.obvodakzceladne.cz

Lékárna

(725 816 569)

Pondělí 8:00-16:00
Úterý 8:00-14:00
Středa 8:00-17:30
Čtvrtek 8:00-14:00
Pátek 8:00-16:00

Sanitky: 558 628 882

Záchranná služba: 155

MUDr. Al-Saheb (603 244 551)

Pondělí 7:00-10:00
Úterý 7:00 - 9:30 (pozvaní)
9:30-11:00

(1. a 3. týden v měsíci poradna)

Středa 7:00-10:00 12:00-15:00

Pátek 10:00-12:00 (12-13 pozvaní)

Zubní ordinace

MUDr. Záškodná MDDr. Schotliová

(724 780 732 nebo 558 684 066)

Po 13:00-19:00 12:00-19:00

Út 7:30-13:00 7:00-14:00

St 7:30-13:00 9:00-16:00

Čt 7:30-13:00 7:00-14:00

Pá neordinuje 7:00-14:00

Zdravotnické zařízení Čeladenka

Po, Čt 8:00-12:00 12:30-17:00

Úterý 7:00-12:00 12:30-17:00

Středa 7:00-12:00 12:30-15:30

Pátek 8:00-12:00 12:30-14:00

ZŠ a MŠ Karla Svolinského v Kunčicích pod Ondřejníkem

hledá na hlavní pracovní poměr **KUCHAŘKU / KUCHAŘE** s možností postupu na pozici vedoucí kuchařky/kuchaře.

Požadujeme

- výuční list v oboru kuchař/ka podmínkou, maturita výhodou
- praxi v oboru
- dobrou znalost normování pokrmů, zpracování masa a hygienických předpisů
- pozitivní a zodpovědný přístup k práci

Nabízíme

- stabilní platové podmínky dle tarifů ve školství, odměny, příspěvky z FKSP
- nástup dohodou

Bližší informace u vedoucí ŠJ:

Jana Bakšiová

e-mail: jjidelna@zskuncice.cz

tel.: 703 145 899

Obecní úřad Čeladná, č.p. 1, 739 12
Čeladná, IČ: 00296571

Úřední hodiny

Z důvodu vládních nařízení stále platí omezený provoz úřadu pro veřejnost:

Pondělí 8:00 - 11:00 12:00 - 17:00

Středa 8:00 - 11:00 12:00 - 17:00

Út a čt pouze po předchozí dohodě.

Sekretariát

E-mail: sekretariat@celadna.cz

Telefon: 558 684 008

Matrika

E-mail: obecmatrika@seznam.cz

KONTAKTY NA OÚ

Starosta

E-mail: starosta@celadna.cz

Místostarostka

E-mail: mistostarosta@celadna.cz

Telefon: 724 178 925

Podatelna

E-mail: celadna@iol.cz

Web: www.celadna.cz

Stavební úřad

Jana Večerková, Ing. Zuzana Pochobradská

Telefon: 558 684 018

Telefonní čísla

IC Čeladná	558 684 400
MÚ Frýdlant nad Ostravicí	558 604 111
Úřad práce FM	950 113 111
ÚP Frýdlant - př. na bydl.	950 113 222
ÚP Frýdlant - zaměstnání	950 113 211
OSSZ	558 604 700
Česká pošta	954 273 912
Dětský domov	558 684 112
Základní škola	558 684 006
MŠ Čeladenská beruška	777 364 188
budova MŠ	777 364 189
Mateřská škola Čeladná	558 684 548
Fara Čeladná	595 171 252
Památník J. Kaluse	739 219 838
Nádraží ČD	702 251 655
Beskydské reh. centrum	552 533 211
Polarium	558 603 311

Čistírna odpadních vod	558 684 046
Autodoprava Kopecký	604 806 211
Pila Mikeska	605 706 707
Pneu Macura	773 083 186
Srubby Pacák - Pavel Pacák	737 248 246
Srubby Pacák - Mich. Pacák	603 569 096
Nervy-Machander Oldřich	558 684 522
Přádelna vlny p. Mitura	558 684 241
Stavebniny Bělídlo	739 624 344
Palivové dřevo Běčák	731 000 706
Železářství Martin Špíl	731 045 032
Řeznictví Kohut Čeladná	734 854 072
Potraviny Kohutová Čel.	558 684 048

Hasiči	558 684 441
	150
Policie ČR	158
Policie ČR - Frýdlant n.O.	974 732 731
	558 442 011
Záchranná služba	155
	112
Poliklinika Frýdlant n.O.	558 616 111
LDN FM, Revoluční ul.	558 630 327
Nemocnice FM	558 415 111
Koroner (volat při úmrtí)	725 440 155
Horská služba	558 677 393
	606 769 011

ČEZ - poruchová služba	800 850 860
Informace o tel. číslech	1188
MARA-TAXI (non-stop)	603 720 357
Chirurgie Frýdlant n.O	558 679 011
Správce hřbitova Čeladná	731 073 659
Pohřební služba Frenštát	777 835 626

HASIČSKÁ POHOTOVOST
724 179 160

Telefonní číslo na Rostislava Pavelce ze Sboru dobrovolných hasičů Čeladná mohou občané využít v případě mimořádných situací (zatopený sklep, zabouchnuté dveře, spadlý strom a jiné naléhavé situace).

Na co máte dneska chuť?

Na www.menuceladna.cz

najdete nabídku aktuálních menu
čeladenských restaurací
[„okýnka“ a rozvozy].

GRATULUJEME K JUBILEU: KVĚTEN

Dagmar Fedičová	70 let
Alexandr Vlasov	70 let
Martin Pašík	70 let
Jana Mohylová	75 let
Dagmar Blažková	75 let
Ladislav Pilař	80 let
Jiřina Kowaliková	90 let
Vlasta Traganová	95 let

SENIOR TAXI Čeladenský dostavník 737 135 546

Tam i zpět 24 Kč.
Objednávky den předem!

SENIOR TAXI „do nemocnic“ 776 241 220

1 km = 7,50 Kč
Provozuje SSS Frýdlant n. O.

FOTOSOUTĚŽ 2021 - LÁZEŇSKÁ STOPA -

Beskydské rehabilitační centrum vyhlašuje

XI. ročník soutěže amatérských fotografů na téma:

MŮJ STROM

Jste našim pacientem, klientem, hostem, či náhodným návštěvníkem?

Vyberte ze svého archivu nebo vyfotografujte v různých ročních obdobích SVŮJ STROM. A současně nám napište, proč jste si ho vybrali a co o něm víte. Možná najdete hned několik stromů, které máte rádi, vyberte do soutěže ale JEN JEDEN STROM.

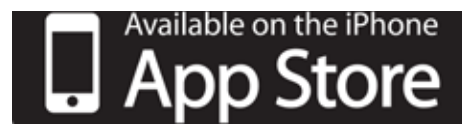
PRAVIDLA SOUTĚŽE

- Soutěže se mohou zúčastnit pacienti, klienti a zaměstnanci BRC, hosté AD Lara, návštěvníci areálu, občané okolních obcí apod.
- Přihlásit lze **pouze vlastní fotografie, týkající se jednoho stromu.**
- Podmínkou je zdůvodnění výběru stromu komentářem – například, proč autor strom vybral, co o něm ví, jaký má k němu vztah, proč se mu líbí, kde strom roste a podobně
- Přihlašované **snímky mohou být z různých let**
- Do soutěže je možné zaslat **maximálně 5 snímků** (stejněho stromu)
- Optimální velikost a kvalita snímků je minimálně 700 kB (nebo větší)
- Autor fotografií odpovídá za souhlas případně vyfotografovaných osob (tento souhlas musí být podle pravidel GDPR doložen písemně); zasláním snímků souhlasí s jejich dalším využitím pro potřeby BRC (zveřejnění na internetu, v časopise Čeladenská fontána, v reklamě)
- **Přihlášení fotografií:** Během celého roku 2021
 - E-mailem na adresu adamova@brc.cz nebo ochmanova@brc.cz
 - Osobně předáním ke stažení na vhodném nosiči (flash disk, CD apod.) ve správní vile Běla, 1. patro, kancelář marketingu, ☎ 552 533 292
- **Povinné údaje:** jméno a příjmení autora, název a rok pořízení snímku, vysvětlující komentář ke snímkům, kontaktní adresa, telefon, e-mail
- **Uzávěrka soutěže: 31. prosince 2021**
- **Vyhlášení vítězů, odměna:** do 28. února 2022 na webu BRC, Facebooku a poté v Čeladenské fontáně; vítězové obdrží drobné ceny; při zveřejnění snímků v médiích uvedeme jméno autora.

V souvislosti s pobytem v BRC vítáme i nadále také mimosoutěžní fotografie na libovolné téma (příroda, procedury, volný čas apod.) **Těšíme se na Vaše záběry ☺**

Aplikaci Obec Čeladná si stáhněte:

Čeladenský zpravodaj – Zpravodaj obce Čeladná

Vydavatel: Obec Čeladná, Čeladná 1, 739 12 Čeladná, IČ 00296571.

Registrační číslo: MK ČR E 18756

Šéfredaktor: Vladislav Sobol; grafika: Robin Čais a Vladislav Sobol

Redakce: zpravodaj.celadna@seznam.cz, 725 595 417

Vychází měsíčně v nákladu 1400 ks.

Červnové číslo vyjde 28. 5. 2021

Uzávěrka: 21. 5. 2021

Uzávěrka inzerce: 20. 5. 2021

Podklady: poštou na adresu OÚ nebo lépe e-mailem do redakce, fotky v samostatných souborech v co nejvyšším rozlišení.